

Arviointikokous

Vuotuinen tuloksellisuuden tarkastelu

TEM AKO/ALUE/AHVO 29.11.2024

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Sisältö

Tarkastellaan yleisasetuksen mukaisesti

- a) edistymistä ohjelman toteuttamisessa ja sen välitavoitteiden ja tavoitteiden toteutumisessa;
- b) ongelmia, jotka vaikuttavat ohjelman tuloksellisuuteen, ja toimenpiteitä niiden ratkaisemiseksi; ohjelman vaikutusta asianmukaisissa maakohtaisissa suosituksissa yksilöityihin haasteisiin, jotka liittyvät ohjelman toteuttamiseen;
- ~~c) tämän asetuksen 58 artiklan 3 kohdassa lueteltuja ennakoarvioinnin osatekijöitä sekä 59 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua strategia-asiakirjaa;~~
- d) edistymistä arviointien toteuttamisessa ja niitä koskevien yhteenvetojen laatimisessa sekä havaintojen johdosta mahdollisesti toteutettavissa toimenpiteissä;
- e) viestintätoimien ja näkyvyyttä lisäävien toimenpiteiden toteutusta;
- f) tilanteen mukaan edistymistä strategisesti merkittävien toimien toteuttamisessa;
- g) mahdollistavien edellytysten täyttymistä ja niiden soveltamista koko ohjelmakauden ajan;
- h) tilanteen mukaan edistymistä julkisten laitosten, kumppaneiden ja tuensaajien hallinnollisten valmiuksien kehittämisessä;
- i) tietoja, jotka tapauksen mukaan koskevat ohjelmasta InvestEU-ohjelmaan 14 artiklan mukaisesti osoitettavan rahoitusosuuden tai 26 artiklan mukaisesti tapahtuvan määrärahojen siirron täytäntöönpanoa.

AINEELLINEN APU

1. edistymistä ohjelman toteuttamisessa ja sen välitavoitteiden ja tavoitteiden toteutumisessa;
2. ongelmia, jotka vaikuttavat ohjelman tuloksellisuuteen, ja toimenpiteitä niiden ratkaisemiseksi;
3. edistymistä arviointien toteuttamisessa ja niitä koskevien yhteenvetojen laatimisessa sekä havaintojen johdosta mahdollisesti toteutettavissa toimenpiteissä;
4. viestintätoimien ja näkyvyyttä lisäävien toimenpiteiden toteutusta;

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

a) edistymistä ohjelman toteuttamisessa ja sen välitavoitteiden ja tavoitteiden toteutumisessa

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

Ohjelman edistymistilanne 22.10.2024 (Lähde: EURA2021/R3+R8)

	Et. /TL	Nimi	Kehys (julk. yht.)	Suunniteltu julkinen	Osuus kehyksestä	Maksettu julkinen (pl. ennakot)	Osuus kehyksestä	Hankkeita
EAKR	1.1	TKI	380 357 548	162 191 533	42,6 %	15 038 624	4,0 %	615
	1.2	Digitalisaatio	134 243 844	47 532 971	35,4 %	7 975 605	5,9 %	293
	1.3	Pk-yritykset	380 357 548	147 599 076	38,8 %	38 084 400	10,0 %	1 078
	TL1 yht.	Innovatiivinen Suomi	894 958 940	357 323 580	39,9 %	61 098 629	6,8 %	1 986
	2.1	Energiatehokkuus	184 005 169	52 921 789	28,8 %	5 494 501	3,0 %	265
	2.2	Ilmastonmuutos	64 943 003	19 430 679	29,9 %	2 508 743	3,9 %	97
	2.3	Kiertotalous	184 005 169	58 250 201	31,7 %	7 744 034	4,2 %	252
	TL2 yht.	Hiilineutraali Suomi	432 953 341	130 602 669	30,2 %	15 747 278	3,6 %	614
	TL3	Saavutettavampi Suomi	109 386 832	31 869 772	29,1 %	3 246 006	3,0 %	32
ESR+	4.1	Työllistyminen	316 646 771	88 123 102	27,8 %	11 741 999	3,7 %	228
	4.2	Osaaminen työelämässä	316 646 771	137 817 938	43,5 %	20 167 108	6,4 %	493
	4.3	Osallisuus	271 411 521	72 243 943	26,6 %	10 458 518	3,9 %	235
	TL4 yht.	Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi	904 705 063	298 184 983	33,0 %	42 367 624	4,7 %	956
	TL5	Sosiaalisten innovaatioiden Suomi	30 486 637	10 850 207	35,6 %	226 526	0,7 %	25
	TL6	Aineellista puutetta torjuva Suomi	33 593 051	13 645 553	40,6 %	174 282	0,5 %	11
JTF	TL7	Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi	639 667 297	427 236 121	66,8 %	23 221 601	3,6 %	1 199
		Kaikki yhteensä	3 045 751 161	1 269 712 885	41,7 %	146 081 947	4,8 %	4 823
		EAKR	1 437 299 113	519 796 021	36,2 %	80 091 913	5,6 %	2 632
		ESR+	968 784 751	322 680 743	33,3 %	42 768 432	4,4 %	992
		JTF	639 667 297	427 236 121	66,8 %	23 221 601	3,6 %	1 199

Edistymistilanne rahoituskehyksittäin 22.10.2024

(Lähde: EURA2021/R3+R8), ei sisällä hankkeille maksettuja ennakoita

	EAKR			ESR+			JTF			Yhteensä				
Rahoituskehys	Kpl	Suunniteltu	Maksettu	Kpl	Suunniteltu	Maksettu	Kpl	Suunniteltu	Maksettu	Kpl	Suunniteltu	Osuus	Maksettu	Maks./suun.
Pohjois-Pohjanmaa	257	74 022 389	8 273 642	112	34 142 091	6 421 152	233	86 200 210	2 131 122	602	194 364 690	15,3 %	16 825 916	8,7 %
Pohjois-Savo	163	46 620 254	3 631 358	53	22 579 296	1 726 994	111	43 122 932	1 166 410	327	112 322 482	8,8 %	6 524 763	5,8 %
Lappi	177	45 904 877	6 630 862	72	20 748 415	2 758 594	101	44 145 225	3 665 358	350	110 798 517	8,7 %	13 054 814	11,8 %
Pohjois-Karjala	153	42 862 606	4 559 841	37	17 093 002	2 292 848	70	49 927 166	1 501 317	260	109 882 774	8,7 %	8 354 006	7,6 %
Etelä-Savo	147	36 356 411	5 657 702	61	14 990 185	2 807 782	69	40 371 365	2 051 184	277	91 717 961	7,2 %	10 516 668	11,5 %
Uusimaa	240	42 264 718	5 982 012	93	27 873 047	6 727 653				333	70 137 765	5,5 %	12 709 665	18,1 %
Keski-Suomi	142	19 466 158	5 514 067	19	5 048 003	462 136	77	34 131 712	2 484 222	238	58 645 873	4,6 %	8 460 425	14,4 %
Etelä-Pohjanmaa	148	23 141 717	6 200 041	11	3 632 038	686 064	90	24 327 866	2 048 572	249	51 101 621	4,0 %	8 934 676	17,5 %
Kainuu	99	22 078 991	3 020 512	20	8 309 532	1 453 432	46	10 871 682	309 210	165	41 260 205	3,2 %	4 783 155	11,6 %
Kymenlaakso	54	8 976 561	4 808 017	25	6 649 786	1 256 747	73	25 022 310	2 601 885	152	40 648 657	3,2 %	8 666 649	21,3 %
Satakunta	88	15 862 139	1 546 740	13	3 250 220	196 717	72	14 882 459	1 096 455	173	33 994 818	2,7 %	2 839 912	8,4 %
Varsinais-Suomi	186	21 719 810	4 213 706	38	10 942 316	180 369				224	32 662 126	2,6 %	4 394 075	13,5 %
Pohjanmaa	99	11 046 906	3 206 910	17	4 004 678	68 537	111	14 341 113	948 291	227	29 392 697	2,3 %	4 223 738	14,4 %
Etelä-Karjala	56	8 617 187	2 400 819	24	4 940 609	1 808 901	48	14 655 884	860 607	128	28 213 680	2,2 %	5 070 327	18,0 %
Päijät-Häme	110	16 386 622	3 018 980	34	9 827 493	1 601 564				144	26 214 115	2,1 %	4 620 544	17,6 %
Pirkanmaa	159	17 610 752	3 208 653	26	6 683 749	633 272	11	1 551 139	271 768	196	25 845 640	2,0 %	4 113 693	15,9 %
Keski-Pohjanmaa	63	10 366 269	2 288 443	8	2 932 388	533 484	52	11 920 655	1 689 722	123	25 219 312	2,0 %	4 511 649	17,9 %
Kanta-Häme	99	13 353 477	3 163 632	25	4 957 134	2 000 477				124	18 310 611	1,4 %	5 164 109	28,2 %
Ylimaakunnallinen	90	23 099 278	1 621 398	126	41 074 174	5 049 305	35	11 764 403	395 479	251	75 937 855	6,0 %	7 066 182	9,3 %
Valtakunnallinen	102	20 038 899	1 144 577	178	73 002 587	4 102 404				280	93 041 486	7,3 %	5 246 981	5,6 %
Kaikki yhteensä	2 632	519 796 021	80 091 913	992	322 680 743	42 768 432	1 199	427 236 121	23 221 601	4 823	1 269 712 885	100,0 %	146 081 947	11,5 %
IP	1 059	278 211 797	34 062 361	363	120 794 909	17 994 287	682	286 559 235	12 514 322	2 104	685 565 941	54,0 %	64 570 971	9,4 %
ELSA	1 381	198 446 047	43 263 577	325	87 809 073	15 622 436	482	128 912 483	10 311 799	2 188	415 167 603	32,7 %	69 197 812	16,7 %

Euroopan unionin
osarahoittama

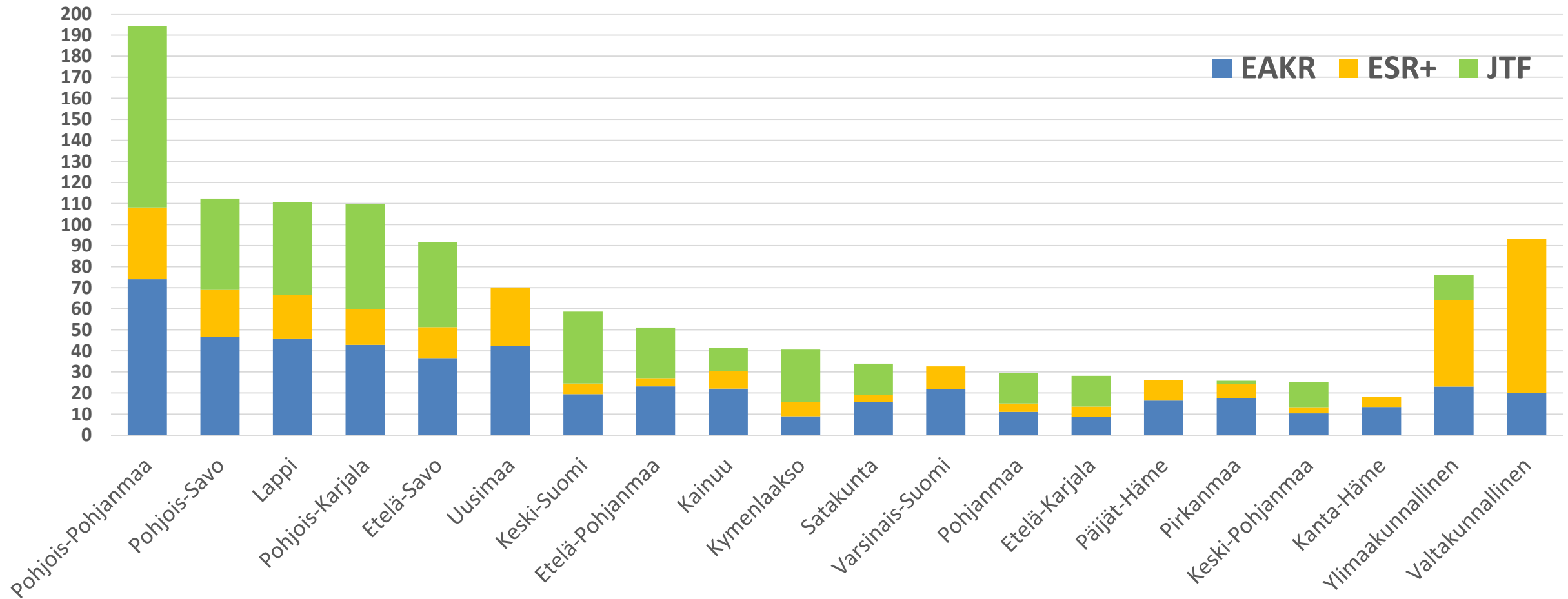
Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Suunniteltu julkinen rahoitus rahoituskehyksittäin

22.10.2024, milj. euroa

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Ohjelmakauden edistyminen 12/22-10/24

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Toteuttajien organisaatiotyypit 22.10.2024

Organisaatiotyyppi	Suunniteltu julkinen rahoitus yhteensä (euroa)					Hankkeita (kpl)				
	EAKR	ESR+	JTF	Yhteensä	Osuus	EAKR	ESR+	JTF	Yhteensä	Osuus
Ammattikorkeakoulu	116 901 084	88 965 572	66 381 913	272 248 569	21,4 %	446	306	168	920	19,1 %
Pieni yritys*	87 186 673	2 095 717	78 102 108	167 384 498	13,2 %	666	8	281	955	19,8 %
Kunta	58 869 577	38 314 996	65 733 313	162 917 886	12,8 %	164	95	111	370	7,7 %
Yliopisto	70 192 250	24 359 744	45 522 573	140 074 567	11,0 %	267	75	116	458	9,5 %
Keskisuuri yritys*	39 351 775	765 694	54 137 331	94 254 800	7,4 %	155	6	101	262	5,4 %
Mikroyritys*	35 079 741	563 945	38 034 705	73 678 391	5,8 %	508	3	185	696	14,4 %
Valtion viranomainen	19 900 026	15 241 447	12 423 198	47 564 671	3,7 %	27	15	22	64	1,3 %
Ammatillinen oppilaitos	11 199 929	16 958 738	18 065 688	46 224 355	3,6 %	58	73	54	185	3,8 %
Muu julkisoikeudellinen oikeushlö	17 214 432	14 755 474	8 785 440	40 755 346	3,2 %	66	41	30	137	2,8 %
Muu järjestö tai yhdistys	5 448 996	27 904 967	6 366 146	39 720 109	3,1 %	39	83	29	151	3,1 %
Kuntayhtymä	10 848 785	18 274 830	10 423 450	39 547 065	3,1 %	46	62	28	136	2,8 %
Tutkimuslaitos	15 296 045	6 456 765	13 881 556	35 634 366	2,8 %	71	9	43	123	2,6 %
Kansalaisjärjestö	1 012 592	33 902 010	681 258	35 595 860	2,8 %	9	97	4	110	2,3 %
Muu yksityisoikeudellinen oikeushlö	23 105 003	2 659 399	7 128 493	32 892 895	2,6 %	84	11	20	115	2,4 %
Säätiö	2 670 423	25 304 438	1 175 485	29 150 346	2,3 %	18	86	6	110	2,3 %
Suuryritys*	5 060 685	299 188		5 359 873	0,4 %	4	1		5	0,1 %
Seurakunta		4 131 852		4 131 852	0,3 %		9		9	0,2 %
Muu oppilaitos	458 005	1 725 967	393 464	2 577 436	0,2 %	4	12	1	17	0,4 %
Kaikki yhteensä	519 796 021	322 680 743	427 236 121	1 269 712 885	100,0 %	2 632	992	1 199	4 823	100,0 %
*) Yritykset yhteensä	166 678 874	3 724 544	170 274 144	340 677 562	26,8 %	1 333	18	567	1 918	39,8 %

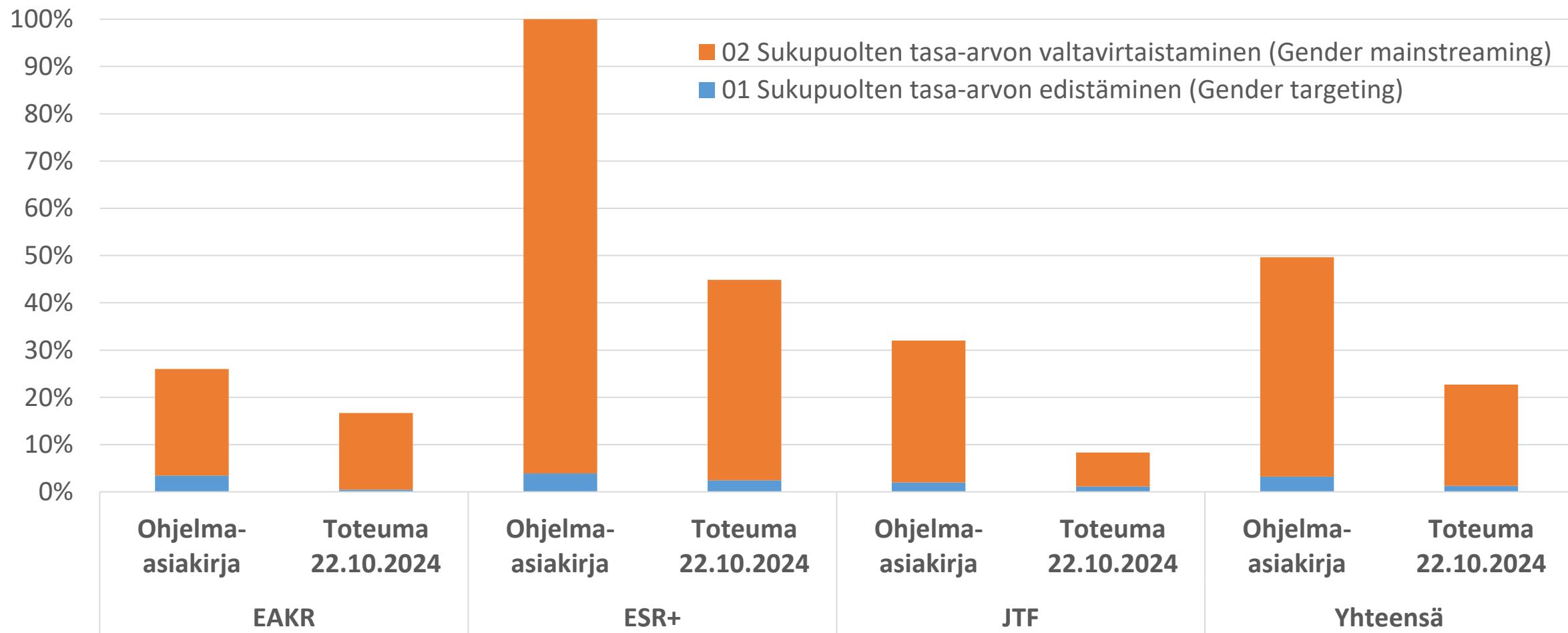
Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Sukupuolten tasa-arvoa edistävien ja valtavirtaistavien hankkeiden osuus rahoituksesta; ohjelma-asiak. vs. toteuma 22.10.2024

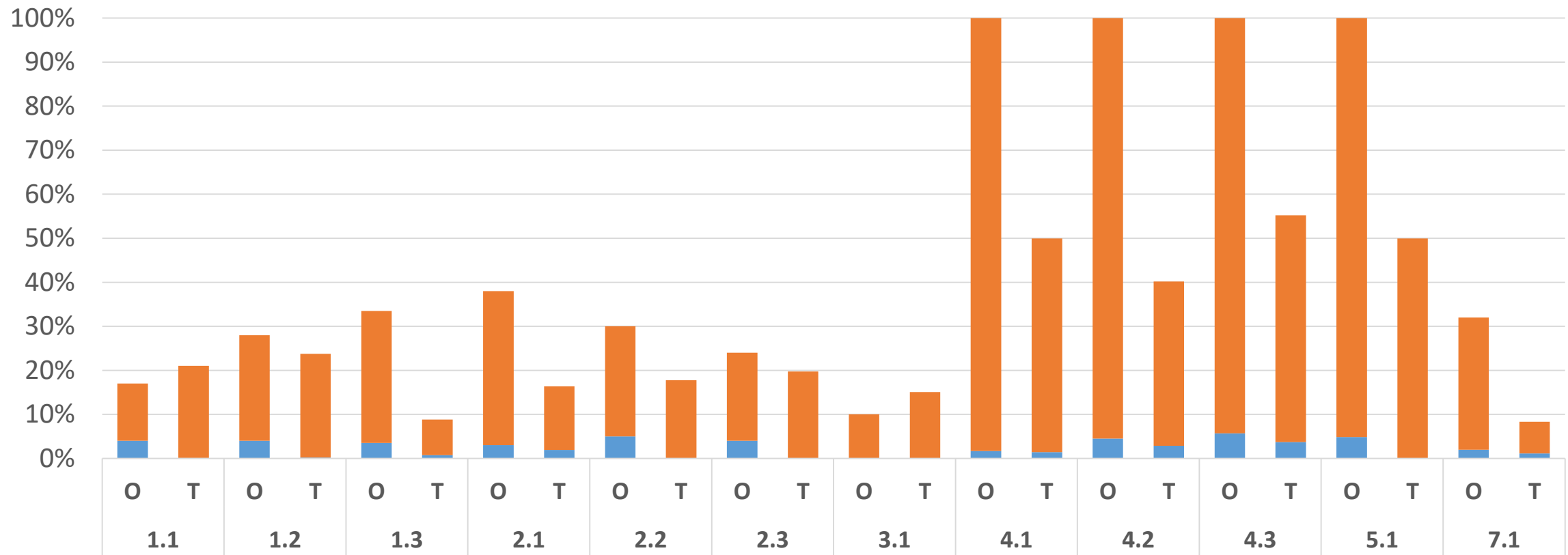
Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Sukupuolten tasa-arvoa edistävien ja valtavirtaistavien hankkeiden osuus rahoituksesta; ohjelma-asiak. vs. toteuma 22.10.2024

O = Ohjelma-asiakirja
T = Toteuma 22.10.2024

02 Sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen (Gender mainstreaming)
01 Sukupuolten tasa-arvon edistäminen (Gender targeting)

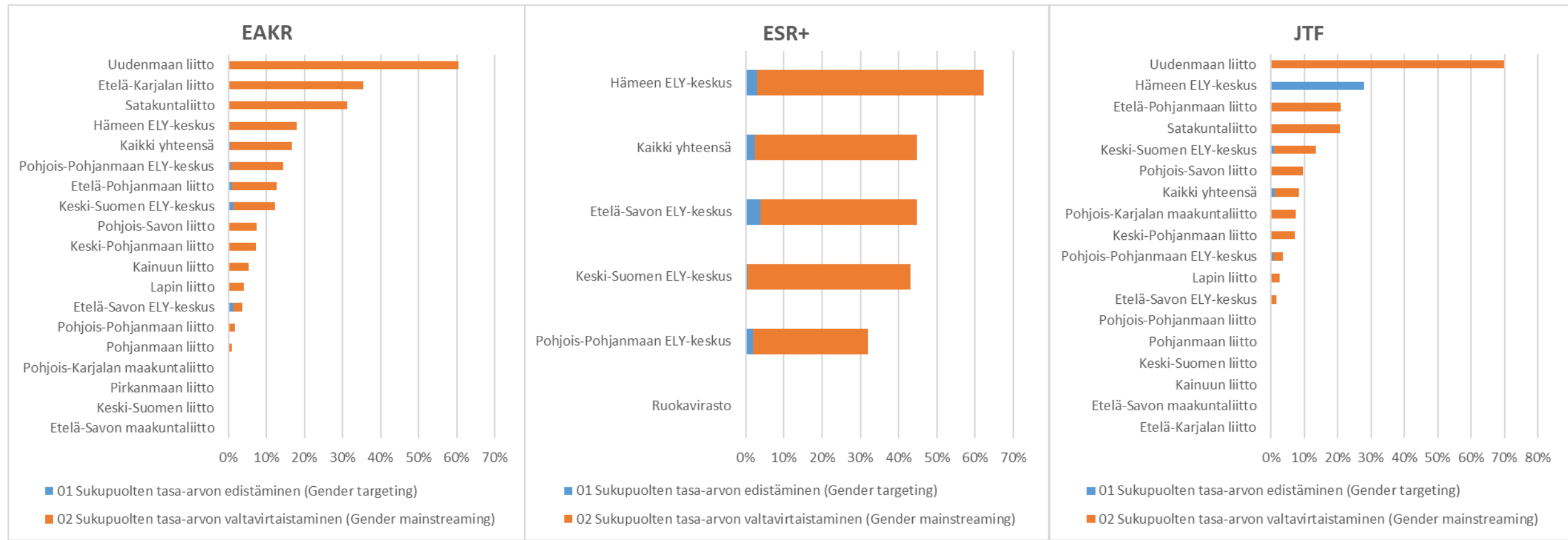
Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Sukupuolten tasa-arvoa edistävien ja valtavirtaistavien hankkeiden osuus rahoituksesta viranomaisittain; tilanne 22.10.2024

Euroopan unionin
osarahoittama

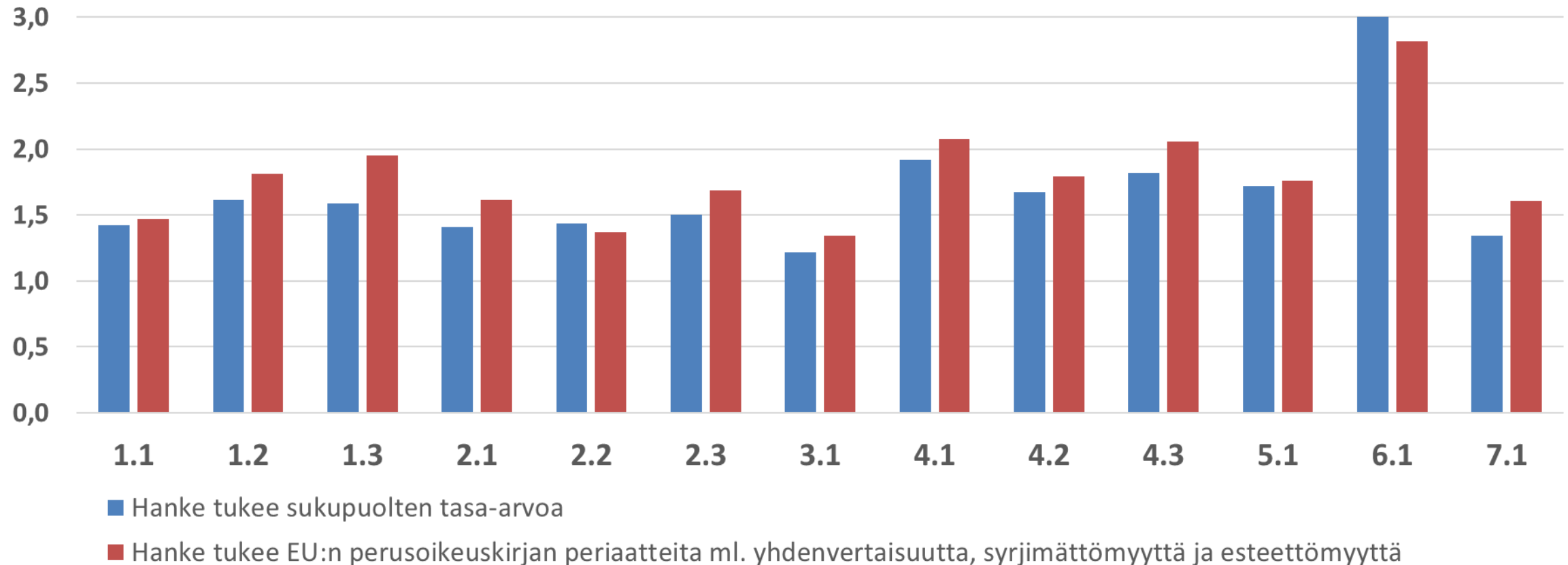
Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Horisontaalisten valintakriteerien keskiarvot erityis- tavoitteittain, hyväksytyt hankkeet (asteikko 0-3) 1/2

Lähde: EURA 2021/R4; 22.10.2024

■ Hanke tukee sukupuolten tasa-arvoa

■ Hanke tukee EU:n perusoikeuskirjan periaatteita ml. yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä ja esteettömyyttä

Euroopan unionin
osarahoittama

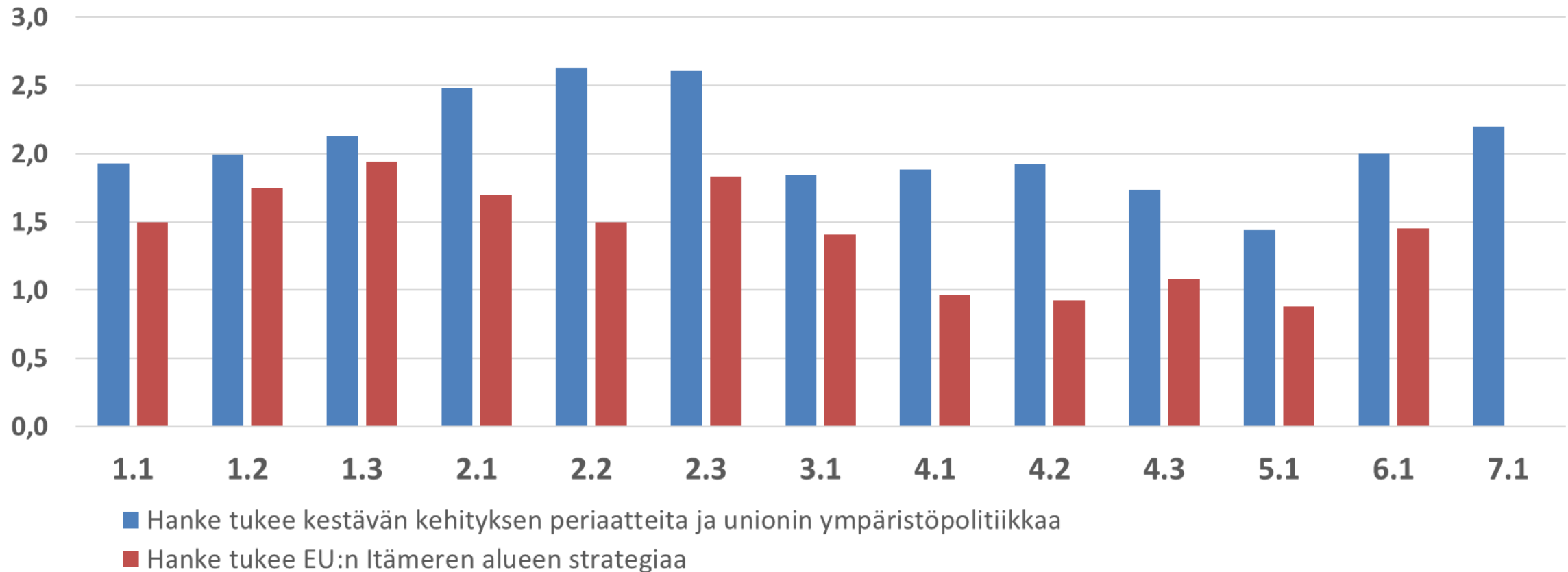
Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Horisontaalisten valintakriteerien keskiarvot erityis- tavoitteittain, hyväksytyt hankkeet (asteikko 0-3) 2/2

Lähde: EURA 2021/R4; 22.10.2024

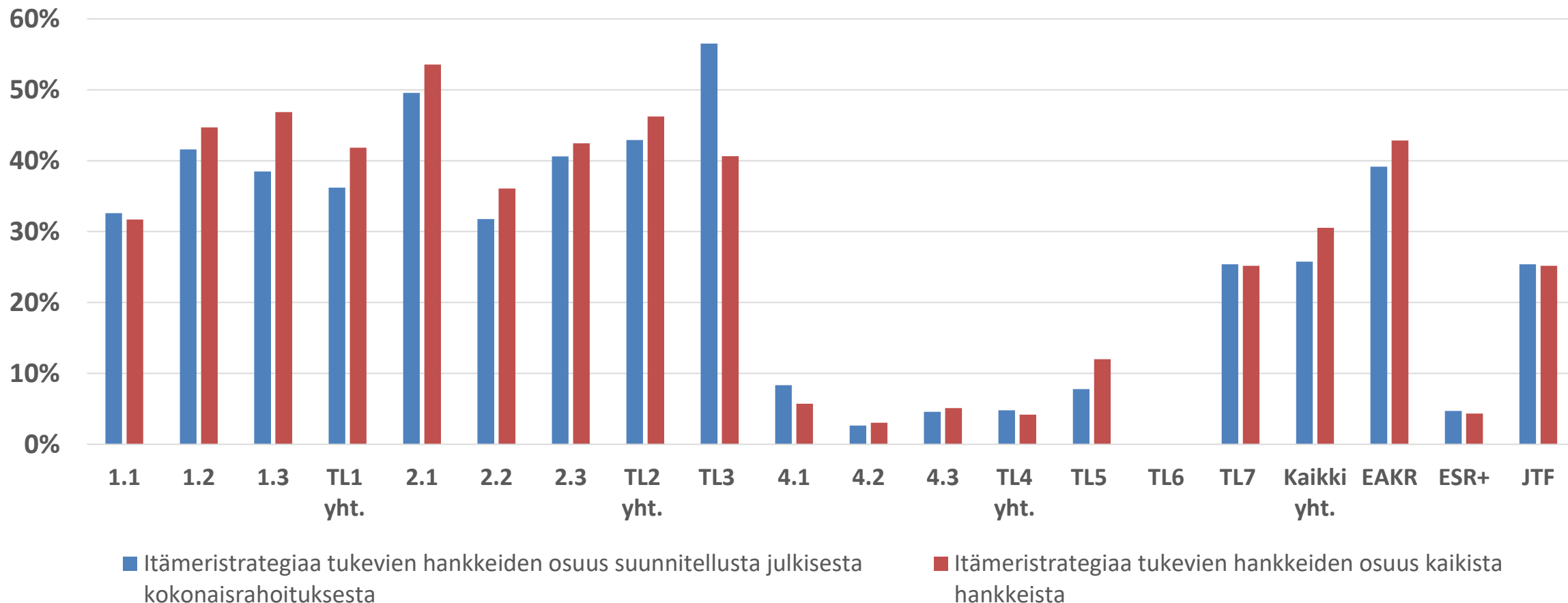
Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Itämeristrategiaa tukevat hankkeet erityistavoitteittain (tilanne 22.10.2024)

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Itämeristrategiaa tukevat hankkeet; EAKR (tilanne 22.10.2024)

	Hankkeita		Suunniteltu julk. rahoitus	
	Kpl	Osuus	Euroa	Osuus
EAKR	2 632	100,0 %	519 796 021	100,0 %
<i>Ei yhteyttä Makroalue- ja merialuestrategiaan</i>	<i>1 504</i>	<i>57,1 %</i>	<i>316 301 322</i>	<i>60,9 %</i>
<i>Itämeristrategiaa tukevat hankkeet</i>	<i>1 128</i>	<i>42,9 %</i>	<i>203 494 699</i>	<i>39,1 %</i>
<i>- joista</i>				
Innovointi (PA Innovation)	578	51,2 %	82 772 615	40,7 %
Energia (PA Energy)	189	16,8 %	32 195 221	15,8 %
Matkailu (PA Tourism)	65	5,8 %	21 478 671	10,6 %
Liikenne (PA Transport)	48	4,3 %	20 513 192	10,1 %
Biotalous (PA Bioeconomy)	65	5,8 %	13 676 006	6,7 %
Yhteiskunnan vakaus ja turvallisuus (PA Secure)	38	3,4 %	8 172 554	4,0 %
Mereen päätyvien ravinteiden vähentäminen (PA Nutri)	35	3,1 %	7 126 644	3,5 %
Vaarallisten materiaalien käytön vähentäminen (PA Hazards)	20	1,8 %	4 355 835	2,1 %
Terveys (PA Health)	29	2,6 %	3 952 659	1,9 %
Saasteeton ja tehokas merenkulku (PA Ship)	15	1,3 %	3 008 864	1,5 %
Kulttuuri (PA Culture)	17	1,5 %	2 026 450	1,0 %
Koulutus (PA Education)	13	1,2 %	1 874 737	0,9 %
Maankäytön suunnittelu (PA Spatial planning)	11	1,0 %	1 697 843	0,8 %
Meriturvallisuus (PA Safe)	5	0,4 %	643 408	0,3 %

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

Itämeristrategiaa tukevat hankkeet; JTF

(tilanne 22.10.2024)

	Hankkeita		Suunniteltu julk. rahoitus	
	Kpl	Osuus	Euroa	Osuus
JTF	1 199	100,0 %	427 236 121	100,0 %
<i>Ei yhteyttä Makroalue- ja merialuestrategiaan</i>	897	74,8 %	318 749 138	74,6 %
<i>Itämeristrategiaa tukevat hankkeet</i>	302	25,2 %	108 486 983	25,4 %
<i>- joista</i>				
Matkailu (PA Tourism)	47	15,6 %	26 900 659	24,8 %
Energia (PA Energy)	63	20,9 %	19 966 946	18,4 %
Biotalous (PA Bioeconomy)	39	12,9 %	19 858 610	18,3 %
Innovointi (PA Innovation)	98	32,5 %	18 102 578	16,7 %
Vaarallisten materiaalien käytön vähentäminen (PA Hazards)	6	2,0 %	7 716 764	7,1 %
Mereen päätyvien ravinteiden vähentäminen (PA Nutri)	15	5,0 %	7 546 261	7,0 %
Yhteiskunnan vakaus ja turvallisuus (PA Secure)	8	2,6 %	3 851 874	3,6 %
Liikenne (PA Transport)	8	2,6 %	2 049 116	1,9 %
Saasteeton ja tehokas merenkulku (PA Ship)	2	0,7 %	729 546	0,7 %
Koulutus (PA Education)	3	1,0 %	722 643	0,7 %
Maankäytön suunnittelu (PA Spatial planning)	4	1,3 %	513 811	0,5 %
Energia (PA Energy)	1	0,3 %	511 951	0,5 %
Terveys (PA Health)	6	2,0 %	267 039	0,2 %
Meriturvallisuus (PA Safe)	2	0,7 %	244 448	0,2 %
Kulttuuri (PA Culture)	1	0,3 %	16 688	0,0 %

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Itämeristrategiaa tukevat hankkeet; ESR+

(tilanne 22.10.2024)

	Hankkeita		Suunniteltu julk. rahoitus	
	Kpl	Osuus	Euroa	Osuus
ESR+	992	100,0 %	322 680 743	100,0 %
<i>Ei yhteyttä Makroalue- ja merialuestrategiaan</i>	<i>949</i>	<i>95,7 %</i>	<i>307 541 081</i>	<i>95,3 %</i>
<i>Itämeristrategiaa tukevat hankkeet</i>	<i>43</i>	<i>4,3 %</i>	<i>15 139 662</i>	<i>4,7 %</i>
<i>- joista</i>				
Koulutus (PA Education)	40	93,0 %	10 773 862	71,2 %
Innovointi (PA Innovation)	2	4,7 %	4 136 492	27,3 %
Terveys (PA Health)	1	2,3 %	229 308	1,5 %

Euroopan unionin
osarahoittama

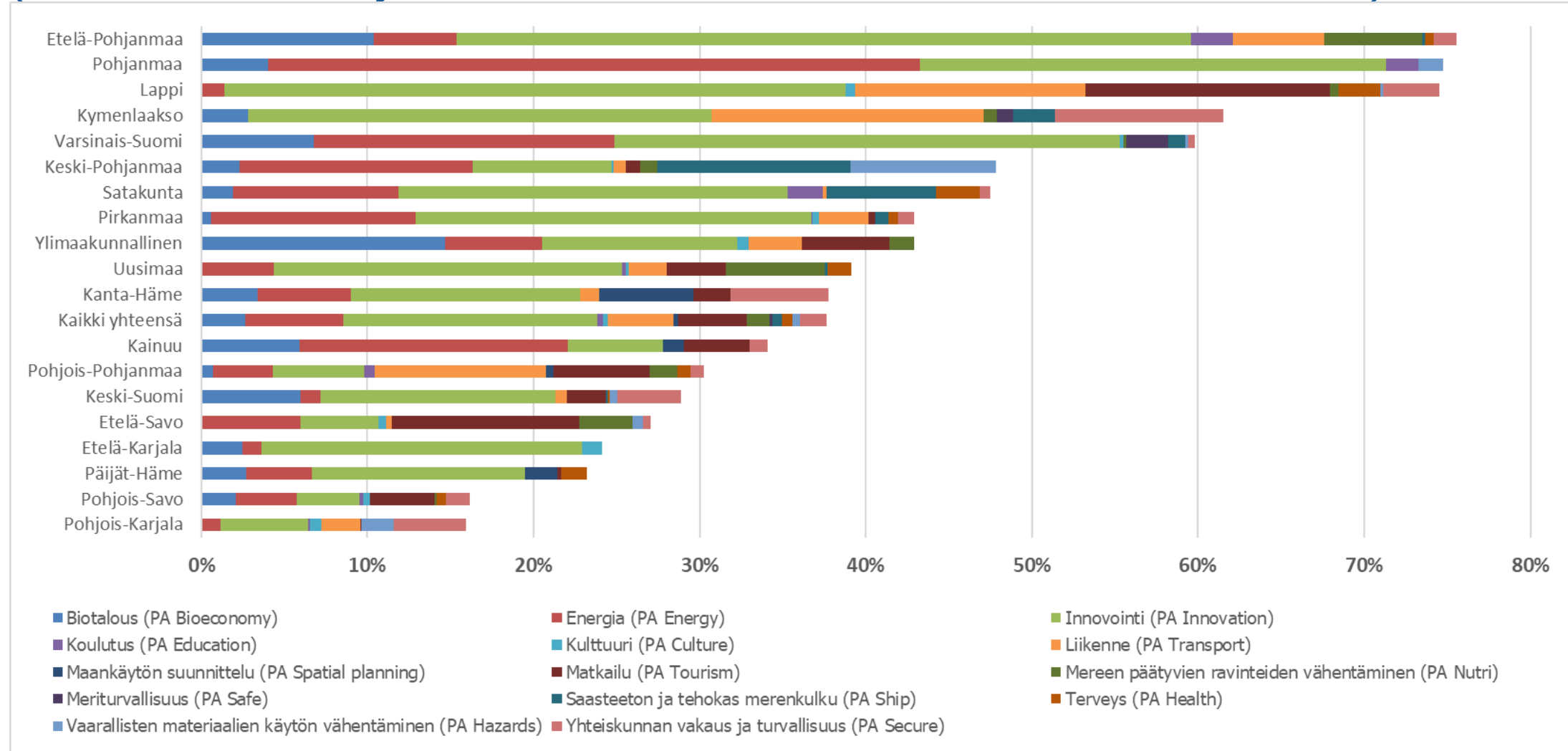
Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Itämeristrategiaa tukevat EAKR-hankkeet

(osuus suunnitellusta julkisesta kokonaisrahoituksesta maakunnittain 22.10.2024)

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

JTF:n hanketyyppien käytön kehitys 2024

Tilanne 24.1.2024

Hankkeet

EURA2021 raportti 3 perustietoa hankkeista

Hanketyyppi	Hankkeita	Suun. JTF+ valtio, €	osuus
Kehittämishanke (KEHI)	292	99 417 269	52,46 %
Toimintaympäristön kehittämisavustus (TYT)	2	590 446	0,31 %
Työllisyys- ja osaamishanke (TYOS)	9	2 207 664	1,16 %
Yritysten kehittämisavustus (YRTU)	276	87 287 505	46,06 %
Kaikki yhteensä	579	189 502 884	100,00 %

Hakemukset

EURA2021 raportti 3 perustietoa hakemuksista, pl. Hallinnolliset tilat hylkäyspäättösvalmistelussa, hylätty, keskeneräinen, peruttu, poistettu ja tyhjä

Hanketyyppi	Hakemuksia	Suun. JTF + valtio, €	osuus
Kehittämishanke (KEHI)	399	121 862 710	39,19 %
Toimintaympäristön kehittämisavustus (TYT)	11	2 338 215	0,75 %
Työllisyys- ja osaamishanke (TYOS)	70	18 924 435	6,09 %
Yritysten kehittämisavustus (YRTU)	315	167 835 720	53,97 %
Kaikki yhteensä	795	310 961 080	100,00 %

Tilanne 28.10.2024

Hankkeet

EURA2021 raportti 3 perustietoa hankkeista

Hanketyyppi	Hankkeita	Suun. JTF + valtio, €	Osuus
Kehittämishanke (KEHI)	587	185 916 966	51,50 %
Toimintaympäristön kehittämisavustus (TYT)	11	2 081 545	0,58 %
Työllisyys- ja osaamishanke (TYOS)	53	12 768 181	3,54 %
Yritysten kehittämisavustus (YRTU)	554	160 259 780	44,39 %
Kaikki yhteensä	1205	361 026 472	100,00 %

Hakemukset

EURA2021 raportti 3 perustietoa hakemuksista, pl. Hallinnolliset tilat hylkäyspäättösvalmistelussa, hylätty, keskeneräinen, peruttu, poistettu ja tyhjä

Hanketyyppi	Hakemuksia	Suun. JTF + valtio, €	Osuus
Kehittämishanke (KEHI)	68	21 008 854	32,07 %
Toimintaympäristön kehittämisavustus (TYT)	18	2 181 441	3,33 %
Työllisyys- ja osaamishanke (TYOS)	38	8 915 101	13,61 %
Yritysten kehittämisavustus (YRTU)	93	33 398 586	50,99 %
Kaikki yhteensä	217	65 503 982	100,00 %

Euroopan unionin
osarahoittama

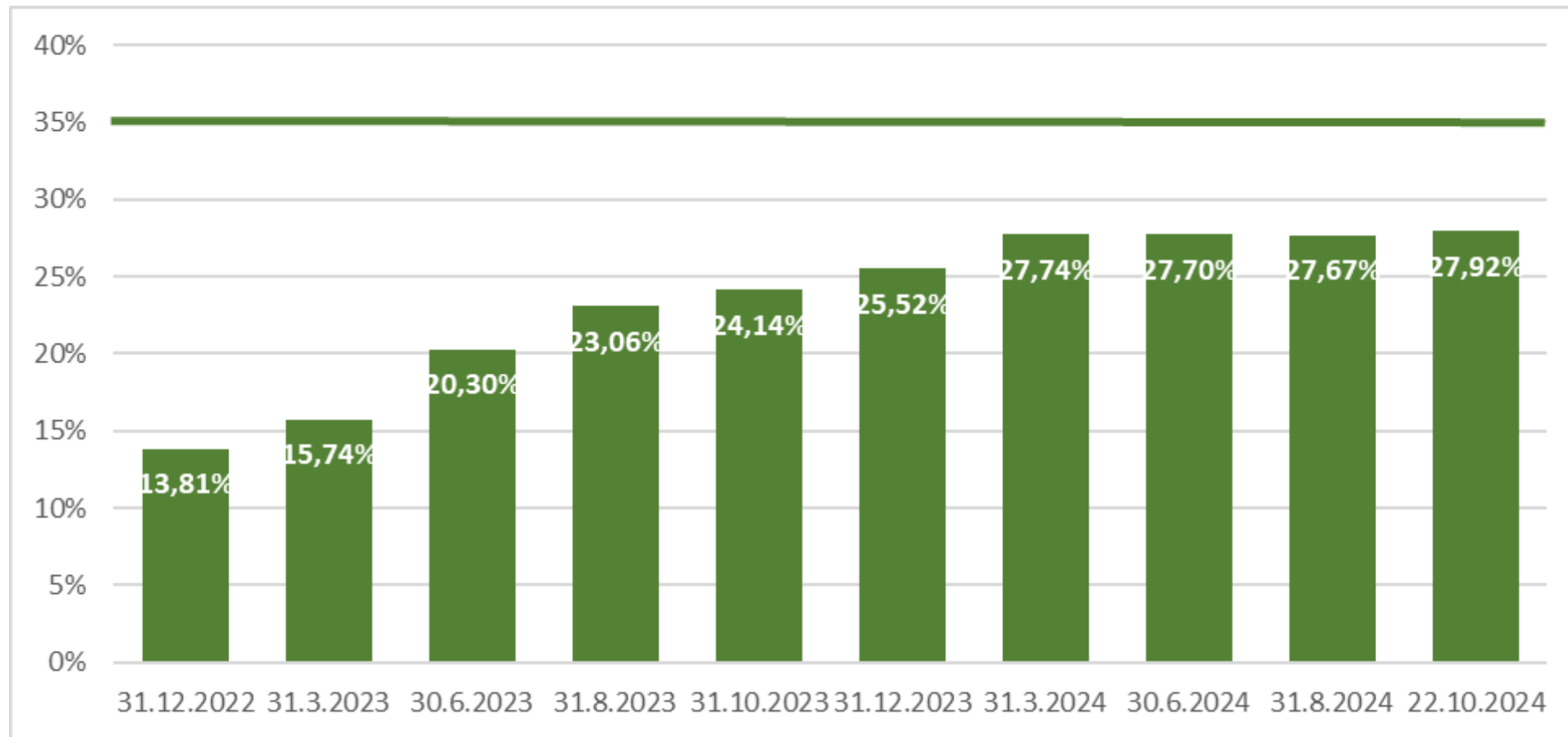
Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

	Et.	Ilmastokerroin =>							100 %	Suunniteltu			Hankkeen
Tukitoimen ala	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	3.1	40 %	julkinen	Osuus	Hankkeita	keskikoko	
021 Pk-yritysten kehittäminen ja kansainvälistyminen, mukaan lukien tuotannolliset investoinnit									109 405 551	21,0 %	811	134 902	
029 Tutkimus- ja innov.pros., yritysten, tutkimuskesk. ja yliop. välinen teknol. siirto ja yhteistyö, jossa keskitytään vähäh. talouteen sekä kykyyn selviytyä ilm.muutoksesta ja sopeutua siihen									65 208 721	12,5 %	257	253 730	
012 Tutkimus ja innovointi julkisissa tutkimuskeskuksissa, korkeakouluissa ja osaamiskeskuksissa, myös verkottuminen (teollinen tutkimus, kokeellinen kehittäminen, toteutettav.tutkimukset)									50 292 785	9,7 %	212	237 230	
013 Pk-yritysten digitointi (ml. verkkokauppa ja -liiketoiminta, liiketoim.pros., digit. innov.kesk., elävät laboratoriot, verkkoystävälliset ja alan startup-yritykset, yritystenvälinen kauppa)									29 570 238	5,7 %	239	123 725	
026 Tuki innovaatioklustereille, myös yritysten, tutkimusorganisaatioiden ja viranomaisten välisille innovaatioklustereille, ja yritysverkostot, jotka hyödyttävät pääasiassa pk-yrityksiä									29 216 552	5,6 %	115	254 057	
075 Tuki pk-yritysten ympäristöystävällisille tuotantoprosesseille ja resurssitehokkuudelle									26 172 069	5,0 %	119	219 933	
030 Tutkimus- ja innov.pros., yritysten välinen teknol. siirto ja yhteistyö, jossa keskitytään kiertotal.									23 509 493	4,5 %	106	221 788	
090 Muut uudet tai parannetut kansalliset, alueelliset ja paikalliset liittämät									23 139 570	4,5 %	24	964 149	
004 Investoinnit julkisten tutkimuskeskusten ja korkeakoulujen käyttöomaisuuteen, tutkimusinfrastruktuuri mukaan lukien, joka on suorassa yhteydessä tutkimukseen ja innovointiin									21 244 727	4,1 %	65	326 842	
072 Kierrätettyjen materiaalien käytön edistäminen raaka-aineena tehokkuuskriteerien mukaisesti									16 632 858	3,2 %	73	227 847	
015 Pk-yritysten tai suurten yritysten digitointi, liittyen kasvihuonepäästöjen vähentämiseen tai energiatehokkuuskriteereihin									16 103 022	3,1 %	104	154 837	
027 Innovointiprosessit pk-yrityksissä (prosessien, organisaation, markkinoinnin, yhteiskehittämisen, käyttäjien ja kysynnän ohjaama innovointi)									14 155 889	2,7 %	77	183 843	
028 Teknologian siirto ja yhteistyö yritysten, tutkimuskeskusten ja korkea-asteen koulutuksen välillä									13 377 101	2,6 %	47	284 619	
046 Tuki yhteisöille, jotka tarjoavat palveluja, joilla edistetään vähähiilistä taloutta ja kykyä selviytyä ilmastomuutoksesta, mukaan lukien tiedotustoimet									11 729 436	2,3 %	46	254 988	
023 Taitojen kehittäminen älykästä erikoistumista, teollisuuden muutosprosessia, yrittäjyyttä ja yritysten muutosjoustavuutta varten									10 499 558	2,0 %	53	198 105	
018 Tietotekniikkapalvelut ja digitaalisten taitojen ja digitaalisen osallisuuden sovellutukset									7 413 486	1,4 %	46	161 163	
010 Tutkimus ja innovointi pienissä ja keskisuurissa yrityksissä, myös verkottuminen									5 136 557	1,0 %	26	197 560	
083 Pyöräilyinfrastruktuuri									5 105 985	1,0 %	3	1 701 995	
024 Pitkälle kehitetyt tukipalvelut pk-yrityksille ja niiden ryhmittymille (myös johtamis-, markkinointi- ja suunnittelupalvelut)									4 410 880	0,8 %	21	210 042	
038 Energiatehokkuus ja esittelyhankkeet pk-yrityksissä ja tukitoimenpiteet									4 288 598	0,8 %	30	142 953	
060 Ilmastomuutokseen sopeutumista koskevat toimenpiteet sekä ilmastoon liittyvien riskien torjuminen ja hallinnointi: muut, esim. myrskyt ja kuivuus									4 163 854	0,8 %	21	198 279	
058 Ilmastomuutokseen sopeutumista koskevat toimenpiteet sekä ilmastoon liittyvien riskien torjuminen ja hallinnointi: tulvat ja maanvyörymät									3 731 104	0,7 %	22	169 596	
076 Tuki suuryritysten ympäristöystävällisille tuotantoprosesseille ja resurssitehokkuudelle									2 983 829	0,6 %	2	1 491 915	
053 Älykkäät energiarjestelmät (myös älykkäät verkot ja tieto- ja viestintätekniset järjestelmät) ja niihin liittyvä varastointi									2 884 268	0,6 %	13	221 867	
025 Yrityshautomot, tuki spin-off- ja spin-out-yrityksille ja startup-yrityksille									2 590 817	0,5 %	10	259 082	
019 Sähköisen terveydenhuollon palvelut ja sovellukset (mukaan lukien sähköinen hoito, esineiden internet fyysistä aktiivisuutta ja tietotekniikka-avusteista asumista varten)									1 998 383	0,4 %	13	153 722	
089 Uudet tai parannetut toissijaiset maantieyhteydet TEN-T-tieverkkoon ja -solmukohtiin									1 984 000	0,4 %	1	1 984 000	
109 Multimodaaliliikenne (ei kaupunkiliikenne)									1 640 217	0,3 %	4	410 054	
069 Yritysten ja teollisuuden jätehuolto: ehkäisy-, vähentämis-, lajittelu-, uudelleenkäyttö- ja kierrätystoimet									1 556 418	0,3 %	13	119 724	
045 Julkisen infrastruktuurin energiatehokkuutta parantava peruskorjaus tai sitä koskevat energiatehokkuustoimenp., esittelyhankkeet ja tukitoimenp. energiatehokkuuskriteerien mukaisesti									1 452 869	0,3 %	7	207 553	
120 Liikenteen digitalisointi, kun tarkoituksena on osittain kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen, muut liikennemuodot									1 127 795	0,2 %	7	161 114	
119 Liikenteen digitalisointi: muut liikennemuodot									1 026 734	0,2 %	5	205 347	
052 Muut uusiutuvat energialähteet (myös geotermiinen energia)									1 016 554	0,2 %	9	112 950	
064 Vesihuolto ja vesivarojen suojele (myös vesipiirien hoito, erityistoimenpiteet ilmastomuutokseen sopeutumiseksi, uudelleenkäyttö, vuotojen vähentäminen)									903 809	0,2 %	5	180 762	
049 Uusiutuvat energialähteet: biomassa									819 612	0,2 %	7	117 087	
008 Investoinnit julkisten tutkimuskeskusten ja korkeakoulujen aineettomaan omaisuuteen, joka on suorassa yhteydessä tutkimukseen ja innovointiin									782 683	0,2 %	2	391 342	
040 Energiatehokkuus ja esittelyhankkeet pk-yrityksissä tai suurissa yrityksissä ja tukitoimenpiteet energiatehokkuuskriteerien mukaisesti									760 473	0,1 %	4	190 118	
050 Uusiutuvat energialähteet: biomassa, jonka avulla voidaan saavuttaa merkittävät kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset									651 136	0,1 %	5	130 227	
167 Luonnonperinnön ja ekomatkailun suojele, kehittäminen ja edistäminen muuten kuin Natura 2000 -alueiden yhteydessä									434 167	0,1 %	2	217 084	
044 Julkisen infrastruktuurin energiatehokkuutta parantava peruskorjaus, esittelyhankkeet ja tukitoimenpiteet									382 596	0,1 %	1	382 596	
020 Pk-yritysten liiketoiminta-infrastruktuuri (myös teollisuusalueet)									283 627	0,1 %	5	56 725	
Kaikki yhteensä								27,9 %	519 788 021	100,0 %	2 632	197 488	

Ilmastotoimenpiteiden osuus EAKR:stä*

*) Laskettuna
ao. tukitoimen
aloista ja
suunnitellusta
julkisesta
rahoituksesta

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

ESR+ -tukitoimen alat 22.10.2024

Tukitoimen ala	4.1	4.2	4.3	5	6	Suunniteltu julkinen	Osuus	Hankkeita	Hankkeen keskikoko
134 Toimenpiteet työmarkkinoille pääsyn parantamiseksi						57 731 217	17,9 %	155	372 459
146 Tuki työntekijöiden, yritysten ja yrittäjien sopeutumisiksi muutoksiin						47 763 690	14,8 %	167	286 010
152 Toimenpiteet, joilla edistetään yhtäläisiä mahdollisuuksia ja aktiivista osallistumista yhteiskunnan toimintaan						46 393 825	14,4 %	146	317 766
153 Keinot heikommissa asemassa olevien henkilöiden yhteiskuntaan integroimiseksi ja uudelleen työllistämiseksi						29 804 832	9,2 %	97	307 266
150 Tuki korkea-asteen koulutukseen (pois lukien infrastruktuurit)						20 968 072	6,5 %	71	295 325
145 Tuki digitaalisten taitojen kehittämiseen						18 532 065	5,7 %	63	294 160
149 Tuki perusasteen ja keskiasteen koulutukseen (pois lukien infrastruktuurit)						17 046 194	5,3 %	75	227 283
164 Aineelliseen puutteeseen puuttuminen antamalla elintarvike -ja/tai aineellista apua vähävaraisimmille, ml. liitännäistoimenp.						13 645 553	4,2 %	11	1 240 505
138 Tuki yhteisötaloudelle ja yhteiskunnallisille yrityksille						11 144 112	3,5 %	15	742 941
151 Tuki aikuiskoulutukseen (pois lukien infrastruktuuri)						10 003 000	3,1 %	44	227 341
158 Toimenpiteet laadukkaiden, kestävien ja kohtuuhintaisten palvelujen yhtäläisen ja oikea-aikaisen saannin parantamiseksi						8 437 038	2,6 %	21	401 764
135 Toimenpiteet pitkäaikaistyöttömien työllistymisen edistämiseksi						8 121 158	2,5 %	18	451 175
144 Toimenpiteet, joilla edistetään tervettä ja asianmuk. työympäristöä ja puututaan terveysriskeihin, myös edistämällä liikuntaa						7 726 959	2,4 %	23	335 955
137 Itsenäisen ammatinharjoittamisen ja yrityksen perustamisen tukeminen						7 167 017	2,2 %	25	286 681
154 Toimenpiteet, joilla parannetaan syrj. marginalisoituneiden ryhmien, kuten romanien, koulutus- ja työll.mahd. ja edistetään heidän sos. osall.						5 453 765	1,7 %	20	272 688
171 Yhteistyön tehostaminen sekä jäsenvaltioissa että sen ulkopuolella olevien kumppanien kanssa						3 014 786	0,9 %	7	430 684
136 Nuorisotyöllisyyden ja nuorten sosioekonomisen integraation tukeminen						2 839 404	0,9 %	11	258 128
142 Toimenp., joilla edistetään naisten osallistumista työmarkk. ja vähennetään sukupuoleen perustuvaa eriytymistä työmarkk.						2 379 093	0,7 %	8	297 387
141 Työvoiman liikkuvuuden tukeminen						2 133 945	0,7 %	7	304 849
148 Tuki varhaiskasvatukseen (pois lukien infrastruktuurit)						808 060	0,3 %	2	404 030
155 Tuki syrjäytyneiden yhteisöjen, kuten romanien, kanssa toimivalle kansalaisyhteiskunnalle						712 993	0,2 %	3	237 664
157 Toimenpiteet kolmansien maiden kansalaisten integroimiseksi yhteiskuntaan						528 618	0,2 %	2	264 309
147 Toimenpiteet, joilla kannustetaan aktiivista ja tervettä ikääntymistä						316 814	0,1 %	1	316 814
Kaikki yhteensä						322 672 210	100,0 %	992	325 274

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

JTF-tukitoimen alat 22.10.2024

Tukitoimen ala	Suunniteltu julkinen	Osuus	Hankkeita	Hankkeen keskikoko
021 Pk-yritysten kehittäminen ja kansainvälistyminen, mukaan lukien tuotannolliset investoinnit	140 780 099	34,3 %	418	336 794
029 Tutkimus- ja innovointiprosessit, yritysten, tutkimuskeskusten ja yliopistojen välinen teknologian siirto ja yhteistyö, jossa keskitytään vähähiiliseen talouteen sekä kykyyn selviytyä ilmastonmuutoksesta ja sopeutua siihen	76 923 897	18,8 %	189	407 005
012 Tutkimus ja innovointi julkisissa tutkimuskeskuksissa, korkeakouluissa ja osaamiskeskuksissa, myös verkottuminen (teollinen tutkimus, kokeellinen kehittäminen, toteutettavuustutkimukset)	54 533 700	13,3 %	137	398 056
020 Pk-yritysten liiketoiminta-infrastruktuuri (myös teollisuusalueet)	43 910 642	10,7 %	54	813 160
075 Tuki pk-yritysten ympäristöystävällisille tuotantoprosesseille ja resurssitehokkuudelle	31 130 761	7,6 %	69	451 170
023 Taitojen kehittäminen älykästä erikoistumista, teollisuuden muutosprosessia, yrittäjyyttä ja yritysten muutosjoustavuutta varten	12 389 975	3,0 %	32	387 187
146 Tuki työntekijöiden, yritysten ja yrittäjien sopeutumisiksi muutoksiin	11 203 172	2,7 %	38	294 820
072 Kierrätettyjen materiaalien käytön edistäminen raaka-aineena tehokkuuskriteerien mukaisesti	8 966 849	2,2 %	24	373 619
026 Tuki innovaatioklustereille, myös yritysten, tutkimusorganisaatioiden ja viranomaisten välisille innovaatioklustereille, ja yritysverkostot, jotka hyödyttävät pääasiassa pk-yrityksiä.	6 779 636	1,7 %	24	282 485
030 Tutkimus- ja innov.prosessit, yritysten välinen teknologian siirto ja yhteistyö, jossa keskitytään kiertotalouteen	5 805 159	1,4 %	21	276 436
073 Teollisuusalueiden ja saastuneiden maa-alueiden kunnostus	5 397 499	1,3 %	20	269 875
134 Toimenpiteet työmarkkinoille pääsyn parantamiseksi	4 956 711	1,2 %	21	236 034
013 Pk-yritysten digitointi (ml. verkkokauppa ja -liiketoiminta, verkott. liiketoim.prosessit, digitaaliset innov.keskukset, elävät laboratoriot, verkkoyrittäjät ja tieto- ja viestintätekniikan startup-yritykset, yritystenväl. kauppa)	4 740 371	1,2 %	49	96 742
025 Yrityshautomot, tuki spin-off- ja spin-out-yrityksille ja startup-yrityksille	4 535 639		14	
010 Tutkimus ja innovointi pienissä ja keskisuurissa yrityksissä, myös verkottuminen	4 453 551	1,1 %	39	114 194
024 Pitkälle kehitetyt tukipalvel. pk-yrityksille ja niiden ryhmittymille (myös johtamis-, markkinointi- ja suunnittelupalv.)	3 592 257	0,9 %	16	224 516
027 Innov.pros. pk-yrityksissä (prosessien, organisaation, markkinoinnin, yhteiskehittämisen, käyttäjien ja kysynnän ohjaama innov.)	3 210 109	0,8 %	21	152 862
028 Teknologian siirto ja yhteistyö yritysten, tutkimuskeskusten ja korkea-asteen koulutuksen välillä	3 056 838	0,7 %	9	339 649
137 Itsenäisen ammatinharjoittamisen ja yrityksen perustamisen tukeminen	869 271	0,2 %	4	217 318
Kaikki yhteensä	410 206 982	100,0 %	1136	361 098

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

EAKR- ja JTF-tuotosindikaattorit 28.10.2024

												Tavoite		Tavoite		Tilanne 28.10.2024				Toteuma-aste/2024				Toteuma-aste/2029			
												2024		2029		Suunniteltu		Toteutunut		Suunniteltu		Toteutunut		Suunniteltu		Toteutunut	
Tuotosindikaattori	Yksikkö	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	3.1	JTF	EAKR	JTF	EAKR	JTF	EAKR	JTF	EAKR	JTF	EAKR	JTF	EAKR	JTF	EAKR	JTF	EAKR	JTF	EAKR	JTF
RCO01 Tuetut yritykset (joista mikro-, pk- ja suuryrityksiä)	kpl									2 202	387	9 575	1 933	1 771	1 350	955	710	80 %	349 %	43 %	183 %	18 %	70 %	10 %	37 %		
RCO02 Avustuksilla tuetut yritykset	kpl									1 403	256	6 098	1 281	1 265	601	642	138	90 %	235 %	46 %	54 %	21 %	47 %	11 %	11 %		
RCO04 Muuta kuin rahoitustukea saaneet yritykset	kpl									798	130	3 477	652	506	749	313	572	63 %	576 %	39 %	440 %	15 %	115 %	9 %	88 %		
RCO05 Tuetut uudet yritykset	kpl									144	86	627	429	19	22			13 %	26 %			3 %	5 %				
RCO07 Yhteisiin tutkimushankkeisiin osallistuvat tutkimusorganisaatiot	kpl									47	21	206	107														
RCO10 Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa	kpl									2 518	802	6 662	4 011														
RCO13 Yrityksille kehitettyjen digipalveluiden, -tuotteiden ja -prosessien arvo	Meuro									2,09		9,08		19,53		7,26		935 %		348 %		215 %		80 %			
RCO14 Digipalvelujen, -tuotteiden ja -prosessien kehittämiseen tukea saaneet julkiset laitokset	kpl									26		111		48				185 %				43 %					
RCO15 Perustettujen yrityshautomojen kapasiteetti	kpl									61		265		280				459 %				106 %					
RCO26 Ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi rakennettu tai parannettu vihreä infrastruktuuri	ha									702		3 050		8				1 %									
RCO27 Kansalliset tai maan alueelliset ilmastonmuutokseen sopeutumisen strategiat	kpl									5		18		87				1740 %				483 %					
RCO38 Tuen piiriin kuuluvan kunnostetun ja jälkikäyttöön otetun maaperän pinta-ala	ha										2 719		13 596		2 013				74 %				15 %				
RCO74 Yhdennettyjen aluekehitysstrategioiden puitteissa toteutet. hank. piiriin kuuluva asukasm.	M hlö									3,57		3,57		3,57		3,57		100 %		100 %		100 %		100 %			
RCO75 Tuen piiriin kuuluvat yhdennetyt aluekehitysstrategiat	kpl									10		10															
NO01 TKI-infrastruktuuri-investoinnit	Meuro									17,51		76,12		6,07		2,11		35 %		12 %		8 %		3 %			
NO02 Yhteiskehittämistä tukevat alustat ja verkostot	kpl									334		1 478		2 088				625 %				141 %					
NO03 Yhteiskehittämiseen osallistuvat yritykset	kpl									1 215		5 274															
NO04 Digit. innovaatiokeskittymien (DIH) palveluja käyttävät yritykset ja julkiset org.	kpl									281		1 221															
NO05 Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa	kpl									3 133		13 611		3 008				96 %				22 %					
NO06 Pk-yritykset, joiden saavutettavuus on parantunut hankkeen seurauksena	kpl									150		650		342				228 %				53 %					
NO07 Turvetuotannosta vapautuneen, ennallistetun alueen pinta-ala	ha										2 046		10 230		2 194				107 %				21 %				
EECO07 18-29-vuotiaiden nuorten lukumäärä	hlö										242		1 210		65		65		27 %		27 %		5 %		5 %		

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

ESR+ tuotosindikaattorit 28.10.2024

Tuotosindikaattori	Yksikkö	4.1	4.2	4.3	5.1	Tavoite		Tilanne 28.10.2024		Toteuma-aste/2024		Toteuma-aste/2029	
						2024	2029	Suunniteltu	Toteutunut	Suunniteltu	Toteutunut	Suunniteltu	Toteutunut
EECO02 Työttömät, ml. pitkäaikaistyöttömät on parantunut hankkeen seurauksena	kpl					11 576	38 355	5 050	5 050	44 %	44 %	13 %	13 %
EECO03 Pitkäaikaistyöttömät	kpl					5 935	25 810	1 465	1 465	25 %	25 %	6 %	6 %
EECO04 Työelämän ulkopuolella olevat	kpl					6 420	26 515	5 248	5 248	82 %	82 %	20 %	20 %
EECO05 Työlliset, mukaan lukien itsenäiset ammatinharjoittajat	kpl					4 237	43 989	6 488	6 488	153 %	153 %	15 %	15 %
EECO14 Ulkomaalaistaustaiset henkilöt	kpl					5 501	23 921	800	800	15 %	15 %	3 %	3 %
EECO18 Tuotettujen julkishallintojen tai julkisten palveluiden määrä	kpl					160	696						
NO07 Alle 30-vuotiaat	kpl					8 750	38 041	2 861	2 861	33 %	33 %	8 %	8 %

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Yleistä yksinkertaistettujen kustannusmallien (SCO) käyttämisestä

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Yleistä yksinkertaistettujen kustannusmallien (SCO) käyttämisestä

- **Kaikissa hankkeissa** käytetään yksinkertaistettuja kustannusmalleja hankkeen kustannusten korvaamiseksi **joko kokonaan tai vähintään osittain**.
- Yksinkertaistettujen kustannusmallien pakollisen käytön vaatimukset täyttyvät (Art. 53(2) CPR).
- Teknisessä tuessa käytössä flat rate (Art. 36(5) CPR).

ESR+ -hankkeiden yksinkertaistetut kustannusmallit (SCO) 1.10.2024

	Hankekoodien määrä	% hankkeista	Suunnitelmat (EU+valtio), €	% suunnitelmista	Maksatukset (julkinen), €	% maksatuksista
Palkkakustannusmallit						
Palkkojen yksikkökustannukset	794	82,1 %	210 824 617	78,8 %	39 261 907	76,6 %
Tosiasialliset kustannukset, sis. vakiosivukulu%	160	16,5 %	43 074 286	16,1 %	8 650 311	16,9 %
Flat rate -mallit						
Flat rate 40 % kehittäminen	937	96,9 %	243 840 086	91,1 %	45 709 485	89,2 %
Flat rate 7 % kehittäminen	17	1,8 %	10 058 817	3,8 %	2 202 733	4,3 %
Matkakustannusten yksikkökustannukset	13	1,3 %	7 925 990	3,0 %	*)	
Flat rate 7 %, vähävaraisten aineellisen avun hanke	11	1,1 %	13 645 553	5,1 %	3 270 569	6,4 %
Kertakorvaus kehittäminen	2	0,2 %	77 051	0,0 %	50 000	0,1 %
Yhteensä	967		267 621 507		51 232 787	

*) Tietoa ei saatavilla.

81,0 %:ssa ESR+ -hankkeita kaikki kustannukset korvataan SCO-malleilla, loppuissa osa kustannuksista.

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

EAKR -hankkeiden yksinkertaistetut kustannusmallit (SCO) 1.10.2024

	Hankekoodien määrä	% hankkeista	Suunnitelmat (EU+valtio), €	% suunnitelmista	Maksatukset (julkinen), €	% maksatuksista
Palkkakustannusmallit						
Palkkojen yksikkökustannukset	721	28,1 %	128 807 258	31,8 %	21 602 845	18,6 %
Tosiasialliset kustannukset, sis. vakiosivukulu%	1522	59,4 %	239 220 073	59,1 %	85 162 180	73,5 %
Flat rate -mallit						
Flat rate 1,5 % investointi	348	13,6 %	82 242 567	20,3 %	33 752 536	29,1 %
Flat rate 40 % kehittäminen	1027	40,1 %	185 239 588	45,8 %	29 517 928	25,5 %
Flat rate 7 % kehittäminen	696	27,2 %	69 363 320	17,1 %	22 171 696	19,1 %
Matkakustannusten yksikkökustannukset	49	1,9 %	11 777 851	2,9 %	*)	
Flat rate 7 % kehittäminen ja Flat rate 1,5 % investointi	280	10,9 %	61 008 200	15,1 %	26 230 973	22,6 %
Matkakustannusten yksikkökustannukset	10	0,4 %	2 292 414	0,6 %	*)	
Kertakorvaus kehittäminen	211	8,2 %	6 733 291	1,7 %	4 217 656	3,6 %
Yhteensä	2562		404 586 966		115 890 789	

33,6 %:ssa EAKR -hankkeita kaikki kustannukset korvataan SCO-malleilla, loppuissa osa kustannuksista.

*) Tietoa ei saatavilla.

Euroopan unionin osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

JTF -hankkeiden yksinkertaistetut kustannusmallit (SCO) 1.10.2024

	Hankekoodien määrä	% hankkeista	Suunnitelmat (EU+valtio), €	% suunnitelmista	Maksatukset (julkinen), €	% maksatuksista
Palkkakustannusmallit						
Palkkojen yksikkökustannukset	271	23,3 %	69 015 468	19,9 %	5 034 583	7,8 %
Tosiasialliset kustannukset, sis. vakiosivukulu%	712	61,2 %	213 084 979	61,4 %	57 817 483	89,8 %
Flat rate -mallit						
Flat rate 1,5 % investointi	290	24,9 %	134 031 001	38,6 %	28 634 676	44,5 %
Flat rate 40 % kehittäminen	404	34,7 %	103 721 623	29,9 %	5 548 994	8,6 %
Flat rate 7 % kehittäminen	267	23,0 %	35 318 111	10,2 %	6 585 053	10,2 %
Matkakustannusten yksikkökustannukset	42	3,6 %	13 017 676	3,7 %	*)	
Flat rate 7 % kehittäminen ja Flat rate 1,5 % investointi	161	13,8 %	72 737 489	20,9 %	23 055 914	35,8 %
Matkakustannusten yksikkökustannukset	6	0,5 %	2 933 036	0,8 %	*)	
Kertakorvaus kehittäminen	41	3,5 %	1 427 082	0,4 %	529 460	0,8 %
Yhteensä	1163		347 235 306		64 354 095	

22,8 %:ssa JTF -hankkeita kaikki kustannukset korvataan SCO-malleilla, loppuissa osa kustannuksista.

*) Tietoa ei saatavilla.

Euroopan unionin osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

b) ongelmia, jotka vaikuttavat ohjelman tuloksellisuuteen, ja toimenpiteitä niiden ratkaisemiseksi

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

EURA

- EURAn viivästykset ovat hidastaneet ohjelman toimeenpanoa
- Tilanne on parantunut tämän vuoden aikana huomattavasti
- Maksatuksien aste nousee koko ajan
- Mahdolliset viivästykset lopuissa tietojärjestelmän toiminnoissa aiheuttavat lisätyötä viranomaisille

Ministeriön säästötoimet

- Yhteistoimintaneuvottelujen alkaminen suuntaa henkilöstön energiaa muualle
- Mahdolliset irtisanomiset voivat heikentää hallintoviranomaisen ja jäsenvaltion tehtävien hoitamista
- Epävarmuus työn ja tekemisen jatkosta saattaa aiheuttaa osaavan henkilöstön siirtymistä muualle

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Kansalliset hallinnon uudistukset

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

TE24, KOTO24, KEHA24 kolme mittavaa uudistusta

- **TE24-uudistus tuo palvelut lähelle henkilö- ja yritysasiakkaita**
 - Toimivat työvoima- ja elinkeinopalvelut ovat keskiössä, kun tavoitellaan työntekijöiden mahdollisimman nopeaa ja sujuvaa työllistymistä. Parhaillaan toimeenpannaan uudistusta, jonka tarkoituksena on siirtää TE-palvelut kuntien ja työllisyysalueiden vastuulle 1.1.2025.
- **Kotoutumislain kokonaisuudistus (KOTO24) vahvistaa maahan muuttaneiden työllisyyttä ja selkeyttää toimijoiden vastuuta**
 - Kotoutumislain tavoitteena on vahvistaa maahan muuttaneiden työllisyyttä, työllisyyttä tukevia valmiuksia, kielitaitoa ja osallisuutta yhteiskuntaan. Lain tavoitteena on myös edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien kesken.
- **KEHA-keskusta uudistetaan tukemaan tulevia työvoima- ja kotoutumisviranomaisia palvelujen tuottamisessa**
 - TE24- ja KOTO24 -uudistusten myötä KEHA-keskuksen tehtävät tulevat lisääntymään.

TE24, KOTO24, KEHA24

kolme mittavaa uudistusta

- Uudistusten suorat vaikutukset EU-hanketoimintaan ovat pieniä
 - Vanhoihin palvelurakenteisiin tukeutuvat kehittämistoimet loppuvat
 - Asiakasohjaus ESR+ hankkeisiin jatkossa työllisyysalueiden kautta
- Suomessa ei ole kanavoitu ESR+, EAKR tai JTF –rahoitusta väistyvien organisaatioiden kautta henkilöasiakkaille tai yrityksille. ESR -varojen käyttö palkkatukeen ja starttirahaan, joita TE-toimisto on välittänyt on loppunut jo vuonna 2020.
- TE-toimistojen ja ELY-keskusten hankkeet ovat keskittyneet palveluiden laadun ja tarjonnan kehittämiseen (esim. Ohjaamot)
 - Ei käynnissä olevia TE-toimistojen hankkeita 25.10.2024
- Uudet työllisyysalueet voivat hakea Uudistuva ja osaava Suomi -ohjelman rahoitusta palveluiden laadun ja tarjonnan kehittämiseen. Lakisääteiset viranomaistehtävät ja palvelut rahoitetaan kuntien valtionosuudella.
- Mahdollisuus uudenlaisten ja aluelähtöisten palveluiden kehittämisen hyödyntäen EU-rahoitusta. Kohdennetut haut mahdollisia vuodesta 2025 lähtien.
- Lisätietoja: [TE-palvelut 2024 -uudistus - Työ- ja elinkeinoministeriö](#)

Valtionhallinnon uudistaminen

- Tiedote: [Valtion aluehallinnon uudistus etenee valmistelussa seuraavaan vaiheeseen](#)
- Lausunnolla olleen hallituksen esitysluonnoksen mukaan nykyisten 15 ELY-keskuksen tilalle perustettaisiin 10 alueellista elinvoimakeskusta.
- Lakiluonnos mahdollistaa edelleen tehtävien keskittämisen ja hallituksen esitysluonnoksessa todetaan, että EU:n alue- ja rakennepolitiikan välittävien viranomaisten tehtävät keskitettäisiin kuluven ohjelmakauden osalta neljälle elinvoimakeskukselle.
- Lisätietoja hankeikkunasta: [Valtion aluehallinnon uudistamisen lainsäädäntöhanke](#)

Valtionhallinnon uudistaminen

- Muutokset Suomen aluekehitysjärjestelmään ja Uudistuva ja osaava Suomi –ohjelman toimeenpanoon ovat rajattuja
 - Välittävien viranomaisten määrä säilyisi entisellään
 - Ei vaikutusta maakunnan liittojen tehtäviin
- ELY-keskusten rahoittamien hankkeiden rahoitus ja maksatustehtävät periytettäisiin perustettaviin neljään elinvoimakeskukseen
 - Henkilöstö siirtyisi uusiin perustettaviin virastoihin
 - Vaatisi muutoksia EURA 2021 -tietojärjestelmään, mutta muutokset vastaavat nykyistä virastorakennetta ja lukumäärää
 - KEHA-keskus jatkaisi perustettavien virastojen tilivirastona ja vastaisi valtion taloushallinnon palvelukeskuksen kanssa maksuliikenteestä hankkeille.
 - Pienet mahdolliset toimialuemuutokset edellyttävät hankkeiden hallinnoinnin siirtoa alueelta toisella. Etelä-Suomi -> Länsi-Suomi
 - ESR+ ja EAKR yritystukihakuihin tauko vuodenvaihteessa 2025 - 2026

**c) ohjelman vaikutusta asianmukaisissa
maakohteisissa suosituksissa
yksilöityihin haasteisiin, jotka liittyvät
ohjelman toteuttamiseen**

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

Maakohtaiset suositukset 2024

- Vuoden 2024 aikana laadittiin selvitys Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 –ohjelman toimintaympäristön muutoksesta suhteessa ohjelman lähtökohtiin.
- Komission maakohtaisten suositusten analyysi 2021-2024 tarkasteltavana raportin kappaleessa 5. (ks. raportin sivut 6 - 7)
- Koheesiopolitiikan ohjelman osalta vuoden 2024 maaraportissa painotetaan erityisesti:
 - Suomen on tärkeää jatkaa suunniteltujen painopisteiden toteuttamista etenkin Suomen itäisillä ja harvaan asutuilla pohjoisilla alueilla.
 - Suomi voisi hyötyä STEP-välineen mahdollisuuksista tukea teollisuuden murrosta esimerkiksi tekoälyn, kyberturvallisuuden ja robotiikan aloilla, energia - ja resurssitehokkuudessa sekä terveysturvallisuuden kannalta elintärkeiden lääketieteellisten teknologioiden kohdalla.
 - Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 - ohjelman täytäntöönpanoa voi mukauttaa sopimaan toimintaympäristön muutoksiin tarvittaessa ilman ohjelmamuutoksia.

Toimenpiteitä

- Uudistuva ja osaava Suomi 2021 - 2027 ohjelmastrategiassa nimetyt haasteet ovat vuoden 2024 aikana tehdyn tarkastelun perusteella yhä ajankohtaisia ja useat niistä ovat pikemminkin voimistuneet entisestään.
- Ohjelman tukea maakohtaisten suositusten edistämiseen kuvaa ohjelman kohdentuminen tukitoimen tyyppien mukaisesti. (diat 20 – 25)
- Suomen ohjelman täytäntöönpano mukautuu hyvin toimintaympäristössä tapahtuneisiin muutoksiin.
- Ohjelman välitarkastelun yhteydessä arvioidaan tarvetta laajentaa ohjelman TL3:n soveltamista laajemmin siirtymäalueille. TL3 on nykyisellään mahdollinen vain NSPA-alueella. Osana itäisen Suomen ohjelmaa soveltaminen voisi olla tarpeen laajentaa Kaakkois-Suomen osalta, joka on alueellisesti Etelä-Suomea ja NSPA-alueen ulkopuolista siirtymäaluetta.
- STEP toimenpiteiden osalta Suomessa on arvioitu, että nykyisen ohjelman kautta on mahdollista tukea STEP-välineen mukaisia toimialoja. Suurten yritysten tukimahdollisuuksien lisäämistä erityisesti EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahastojen kautta ei pidetä tarkoituksenmukaisena, vaan ohjelman rajalliset resurssit on syytä kohdentaa yhä pk-yrityksille.

**e) edistymistä arviointien
toteuttamisessa ja niitä koskevien
yhteenvedojen laatimisessa sekä
havaintojen johdosta mahdollisesti
toteutettavissa toimenpiteissä**

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

Arvioinnin ohjausryhmä

- Arvioinnin ohjausryhmä asetettu 28.5.2024
- Ohjausryhmä koostuu
 - välittävien toimielimien edustajista
 - 4 suuralueiden edustajaa, maakuntien liitot
 - 4 RR-ELY:jen edustajaa
 - edustus ns. perus-ELY:stä
 - ministeriöiden edustajat
 - Kuntaliitto
- Ohjausryhmän työ 8-9/2024:
 - arvioinnin peruskäsitteet määritelmiseen,
 - vaikutusarvioinnin sisältö ja aikataulu
 - vaikutusarvioinnin suhde teema-arviointeihin
 - vaikutusarvioinnin arviointikysymysten työstäminen

Arviointisuunnitelman toteuttaminen

- Vaikutusarviointi
 - Toteutetaan tuloksellisuusarviointina keskittyen indikaattorituloksiin ja niiden laadulliseen arviointiin
 - Toteutus vaiheittain
 - Ensimmäinen vaihe: pienhankinnan kilpailutus, tavoitteena tuloksellisuudesta raportoiminen 9/2025 tai 3/2026
 - Toinen vaihe: tuloksellisuutta koskevan raportin arviointi ja seuraavan pienhankinnan ajoittaminen tavoitteena tuloksellisuusraportti 9/2026 – 9/2028
- Teema-arvioinnit
 - Lähtökohtaisesti neljä teemaa, raportointi vaiheittain 2026-2028

Selvitykset 2024

- Toteutetut selvitykset
 - Selvitys Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 –ohjelman toimintaympäristön muutoksesta – valmis 9/2024
 - Selvitys Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 –ohjelman yhteydestä yhdenmennyyn kansalliseen energia- ja ilmastosuunnitelmaan - valmis 9/2024
 - Väliarviointi ekosysteemisopimusten, kestävän kaupunkikehitys, toimeenpanosta 10/2024
- Suunnitelmassa vuoden 2024 aikana
 - Selvitys viestinnän vaikuttavuudesta - toteutus 11/2024 – 12/2024
 - Yhteenvedo ohjelman välitarkastelun tuloksista (MTR) - toteutus 11/2024 – 1/2025

f) viestintätoimien ja näkyvyyttä lisäävien toimenpiteiden toteutusta

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

Viestintä

- EU-ohjelmien viestintäverkosto kokoontui kaksi kertaa keväällä 2024 ja kaksi kertaa syksyllä 2024
- Viestintäverkoston kokouksissa keskeinen teema on ajankohtaisten viestintäasioiden ohella tuloksellisuusviestintä
- Alueelliset viestintäverkostot ovat kokoontuneet kullakin neljällä alueella käsittelemään oman alueensa ajankohtaisia viestintäasioita
- Hallintoviranomainen ja alueelliset viestijät ovat päivittäneet ja ylläpitäneet rakennerahastot.fi-sivuja

Viestinnän uudet tuulet

- Hallintoviranomainen on vuoden 2024 aikana perustanut sekä LinkedIn- että Instagram-kanavat, joissa pyritään mahdollisuuksien mukaan julkaisemaan lyhyitä uutisia, erityisesti LinkedIn on pyritty pitämään kohtalaisen aktiivisena
- Rakennerahasto-sivujen ”toimintaa ja tuloksia”-sivusto esittelee havainnollistavalla ja kansantajuisesti ohjelman toimia. Samalla sivustolla on myös alueiden tuottamia juttuja hyvistä hankkeista
- Kaudelta 2014-2020 toteutetaan viestintäkampanja, jossa erityisesti esitellään havainnollisesti ohjelman toteutumista sekä tuloksia

g) tilanteen mukaan edistymistä strategisesti merkittävien toimien toteuttamisessa

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

Ohjelma-asiakirjassa nimetyt strategiset hankkeet

EAKR

1. Innovaatio- ja osaamisverkostot- teema

Innovate - koordinaatiohanke

LAB-ammattikorkeakoulu

Vastuuministeriöt TEM ja OKM,
Välittävä toimielin Etelä-Savon ELY-keskus
Rahoituskehys 27,0 M€

ESR+

2. Työelämän kehittäminen - teema

Parempi Työelämä! -koordinaatiohanke

Lapin ELY-keskus

Vastuuministeriöt TEM ja STM,
Välittävä toimielin Pohjois-Pohjanmaan ELY
Rahoituskehys 27,7 M€

3. Maahanmuuttaneiden toimiva arki

**Suomessa: työ, osaaminen ja osallisuus -
teema**

Kumppanina kotoutumisessa – koordinaatiohanke,
Uudenmaan ELY-keskus

Vastuuministeriöt TEM, OKM ja STM
Välittävä toimielin Hämeen ELY-keskus
Rahoituskehys 14,0 M€

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Ohjelma-asiakirjassa nimetyt strategiset hankkeet

ESR+

4. Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittäminen ja hyvinvoinnin edistäminen kohti yhdenvertaisuutta

Vastuuministeriöt OKM ja STM
Välittävä toimielin Hämeen ELY-keskus
Rahoituskehys 23,0 M€

Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaatio -koordinaatiohanke

SOS-lapsikyläsäätiö ja Nuorten Akatemia

5. Osallisuuden, sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tuki ja koordinaatio Euroopan sosiaalirahastotyössä

Vastuuministeriöt OKM ja STM
Välittävä toimielin Hämeen ELY-keskus
Rahoituskehys 8,6 M€

Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatio -koordinaatiohanke

Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos THL

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

1. Innovaatio- ja osaamisverkostot (EAKR)

Suomen hyvinvointi rakentuu kv-kilpailukykyisten yritysten varaan, joiden tukena on tiivis yhteistyö yritysten, tutkimuslaitosten ja koulutusorganisaatioiden kanssa.

Kilpailukyvyn varmistamiseksi tarvitaan uusia tutkimuksen kautta nousseita innovaatioita ja innovaatioiden nopeaa kaupallistamista. Tätä tavoitetta vahvistetaan osaamisen kasvattamisen, asiakastarpeiden ymmärtämisen, yhteiskehittämisen ja elinkeinoelämälähtöisen tutkimuksen ja yhteiskehittämisen kautta.

Koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden tutkimustyön tulokset tulee hyödyntää tehokkaammin, nopeammin ja laajemmin yritysten liiketoiminnassa. Yhteistyöllä ja osaamisen siirrolla tuetaan uuden teknologian käyttöönottoa ja sen tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämistä yrityksissä.

Rahoitetaan verkostonoituneita tutkimushankkeita, joilla useita rinnakkaisia liiketoiminnallisia hyödyntämispolkuja ja jotka perustuvat markkina- tai tutkimuslähtöisiin innovaatioihin.

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

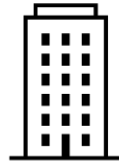

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

1. Elinkeino-elämän tarpeista lähtevä tutkimus

Vähintään kaksi eri tutkimusorganisaatiota kahdesta eri maakunnasta

Rahoittavia yrityksiä sekä muita yritysten osallistumismahdollisuuksia

Kansainvälinen yhteistyö

Edistettävä vihreää siirtymää tai digitalisaatiota sekä noudatettava DNSH-periaatetta

Hankkeissa huomioidaan myös mahdolliset jatkokolumahdollisuudet ja rinnakkaishankkeet kuten BF yhteys, Akatemia –hankkeet, EU-rahoitus (Ilmastorahasto, Horizon) sekä alueelliset ESR+ ja EAKR-hankkeet

Euroopan unionin
osarahoittama

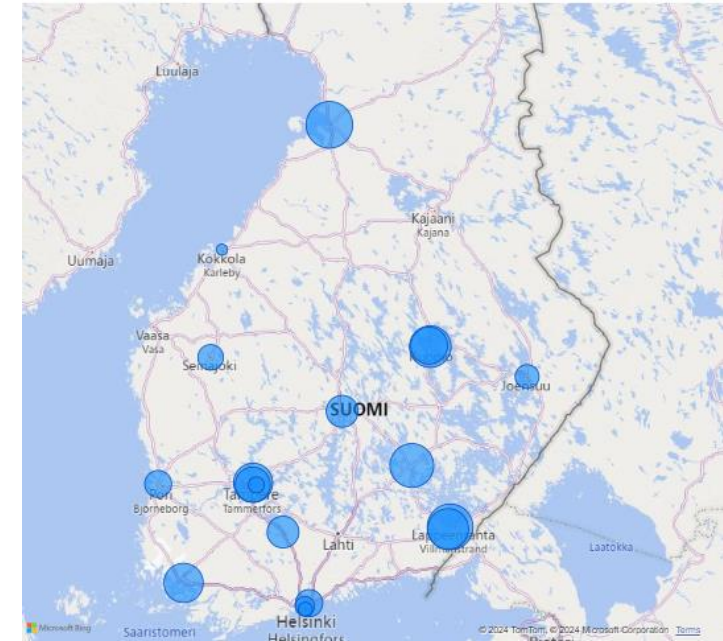
Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

1. Faktoina

- Teemaan tullut yhteensä 107 hakemusta, joista käynnistynyt 43 hanketta. (Hyväksymisprosentti 40 %)
- EU-rahoitusta haettu ohjelmakauden alusta 19 milj. €
- Hakijajakauma
 - 69 ammattikorkeakoulu
 - 42 yliopisto
 - 10 säätiö tai muu järjestö tai yhdistys
 - 3 tutkimuslaitos
 - 2 ammattioppilaitos
 - 1 valtionviranomainen

Organisaatiotyyppi	Hankkeiden määrä
Ammatillinen oppilaitos	1
Ammattikorkeakoulu	25
Kuntayhtymä	1
Muu järjestö tai yhdistys	1
Muu yksityisoikeudellinen oikeushenkilö	1
Pieni yritys	1
Tutkimuslaitos	1
Yliopisto	12
Yhteensä	43

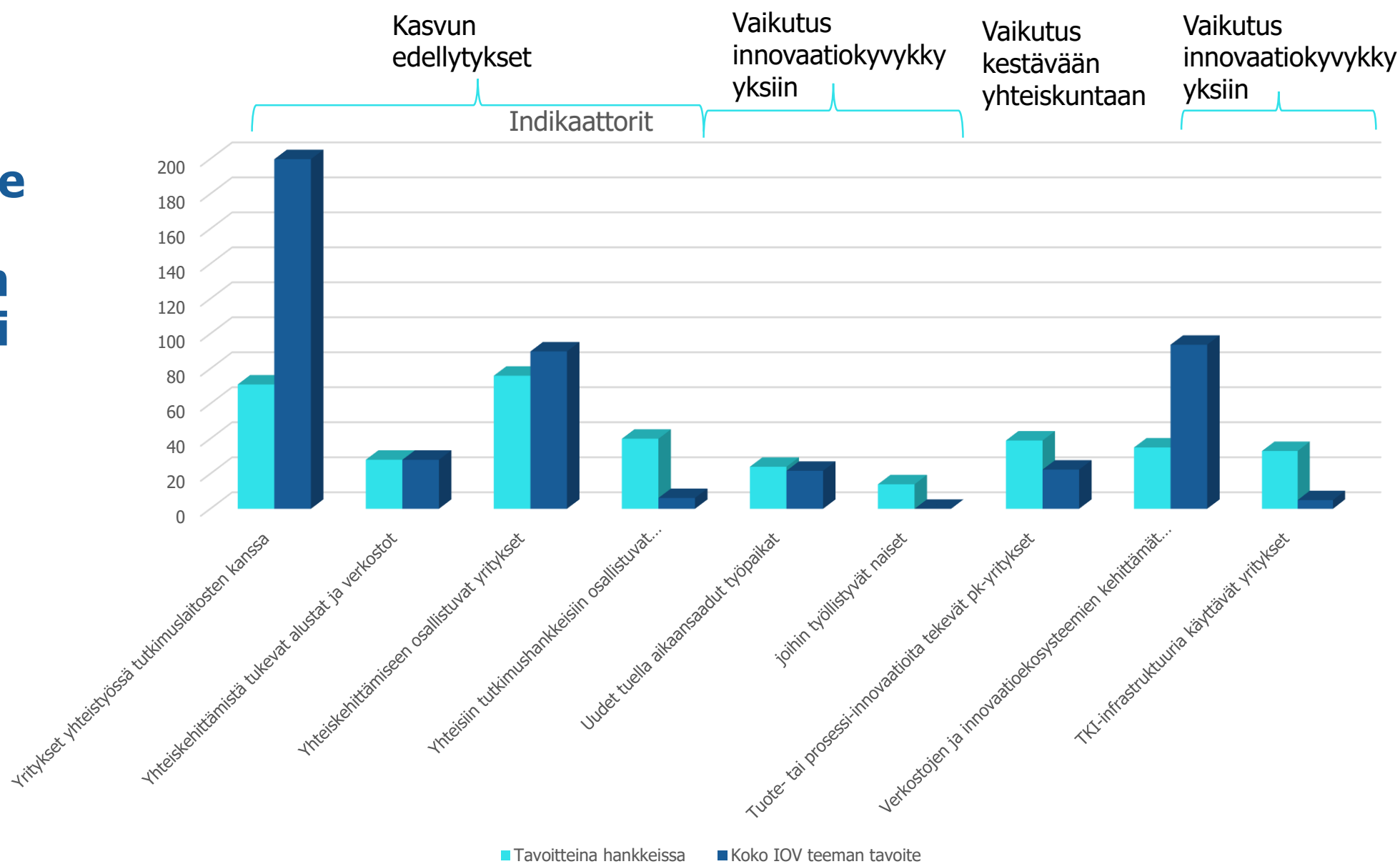
1. Rahoitettuja hankkeita 2021-2024

Valmistelu- ja tutkimushankkeet

- Datasta vauhtia valmistavan teollisuuden liiketoimintaan, Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy, Seinäjoen ammattikorkeakoulu Oy & Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy
- Puu- ja hybridirakenteisten välipohjatuotteiden optimointi vähähiiliseen rakentamiseen, Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy
- 3D-tulostuksen yhteishankeen valmisteluhanke (3DTY-v), Oulun yliopisto, Rovaniemen koulutuskuntayhtymä, Itä-Suomen yliopisto, Savonia-ammattikorkeakoulu & Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT
- Virtual Remote Operation, Turun ammattikorkeakoulu, Centria-ammattikorkeakoulu & Savonia-ammattikorkeakoulu
- Teollisuuden jätevesistä biokaasua ja arvokomponentteja, Oulun yliopisto & Hämeen ammattikorkeakoulu
- Vetytalouden ja hiilen kiertotalouden valtakunnallinen innovaatio ja osaamisverkosto, Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT
- Biojalostamot osana kestävää ja älykästä kiertotalous yhteiskuntaa (BioJaÄly), LAB-ammattikorkeakoulu
- 3D-tulostuksen yhteishanke 3DTY (LUT, Oulun yliopisto, Rovaniemen koulutuskuntayhtymä, Savonia, TAMK, UEF, Dimecc Oy)
- Teollisuusvesistä biokaasua ja arvokomponentteja (VESITAR) (HAMK, LUT, Oulun yliopisto)
- VauhtiData - Datasta vauhtia valmistavan teollisuuden liiketoimintaan (JAMK, SAMK, SeAMK)
- PuuHyVä - Puu- ja hybridirakenteisen välipohjatuotteiden optimoinnin innovaatioverkosto (XAMK, Karelia, Luke, Tampereen yliopisto)
- Vireo – Virtual Remote Operation (Savonia, Turun AMK)
- Tekoälyn ja koneoppimisen hyödyntäminen teollisuusprosessien ja rakennusten energiatehokkuuden parantamisessa (AIKO), Tampereen ammattikorkeakoulu
- Hyvinvointialan Metaversumi (Wellbeing Verse), LUT
- Tekoälyohjattu tarkka tiedonsaanti keskisuurissa yrityksissä, Haaga-Helia
- SIX Supercharger - digitaaliset kaksoset kestävässä ja älykkäässä valmistuksessa, Tampereen ammattikorkeakoulu
- AI Sport, Haaga-Helia
- Tutkimuksesta vetovoimaa elintarvikealan pk yrityksille, Forum Virium

Käynnistyneiden hankkeiden indikaattoritavoitteet vs koko teeman tavoite

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

2. Työelämän kehittäminen (ESR+)

Työelämän kehittäminen -teemaa tiiviissä yhteistyössä teeman vastuuministeriöiden (STM ja TEM), Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja koordinoivan hankkeen kanssa.

Teemassa on järjestetty kolme hakukierrosta: koordinoivan hankkeen haku ja kaksi kehittämishankehakua.

Hakukierroksilta on edennyt rahoitettavaksi yhteensä 44 hanketta (11 hankekokonaisuutta). Näihin hankkeisiin on varattu n. 10 milj.€.

Seuraava hankehaku käynnistetään marraskuussa 2024 ja hakuun on varattu käytettäväksi n. 10 milj.€.

2. Työelämän kehittäminen (ESR+)

- ✓ Työelämän kehittämisen teemakokonaisuudessa tavoitellaan **tuloksellista työelämää**.
- ✓ Hankkeiden tuloksena **organisaatioiden työhyvinvointia ja tuottavuutta** on parannettu ja **organisaatioiden valmiuksia muutoksiin** on lisätty. Järjestettyjen hankehakujen teemoina ovat olleet: ”Digitaaliset ja älykkäät teknologiset ratkaisut organisaation uudistumisen tukena” sekä ”Tuottavuuden ja työhyvinvoinnin kehittäminen yksityisen palvelusektorin työpaikoilla”.
- ✓ Hankkeissa on tavoitteena kehittää yritysten ja muiden työorganisaatioiden tarpeista lähteviä **ratkaisuja työhyvinvoinnin ja tuottavuuden parantamiseksi työpaikoilla mm. tekoälyä hyödyntäen**. Kehittämistyössä huomioidaan johdon ja henkilöstön yhteiskehittäminen.

2. Työelämän kehittäminen (ESR+)

Tähän menneissä rahoitetuissa teeman hankkeissa kehitetään mm.

- ✓ ravintola- ja logistiikka-alan yritysten työhyvinvointia ja tuottavuutta
- ✓ mikro- ja pk-yritysten ja yritysneuvojien digiosaamista
- ✓ etä- ja paikkariippumattoman työn digiosaamista.
- Ensimmäiset hankkeet ovat käynnistyneet vuoden 2024 alussa ja kehittämistyö kohderyhmän kanssa on juuri alkanut tai alkamassa. Tuloksia hankkeiden työstä odotetaan seuraavina vuosina.

2. Työelämän kehittäminen (ESR+)

- Teemasta rahoitettujen hankkeiden vaikuttavuutta osallistuneiden yritysten ja organisaatioiden työhyvinvointiin ja tuottavuuteen arvioidaan teeman yhteisellä arviointimenetelmällä.
- Arviointimenetelmäksi on valittu työelämän laadun indeksin mittaus (QWL-menetelmä).

2. Työelämän kehittäminen (ESR+)

- Parempi työelämä! -koordinaatiohankkeessa on päivitetty **viestintästrategia**, joka varmistaa yhtenevän ja tavoitteellisen viestinnän työelämän kehittämisen eri näkökulmista.
- Koordinaatiohanke viestii aktiivisesti **omilla verkkosivuillaan, sosiaalisessa mediassa** (IG 646 seuraajaa, LinkedIn 2773) ja **uutiskirjeellä** (651 tilaajaa).
- Koordinaatiohanke tekee yhteistyötä Työelämän kehittäminen -teeman valtakunnallisten ESR+ -hankkeiden kanssa tarjoten viestintätukea ja koulutusta.
- Koordinaatiohanke järjestää **rahoitushakuinfoja ja -klinikoita** yhteistyössä rahoittajan kanssa sekä **tapahtumia** muiden toimijoiden, kuten TYÖ2030-ohjelman, kanssa. Hanke on saanut fasilitoiduista verkostotapaamisista runsaasti hyvää palautetta. Hanke on tavoittanut myös alueellisia työelämää kehittäviä hanketoimijoita.

3. Maahanmuuttaneiden toimiva arki Suomessa: työ, osaaminen ja osallisuus (ESR+)

Maahanmuuttaneiden toimiva arki- valtakunnallinen teema koostuu neljästä sisältöalueesta:

- kotona pitkään lapsia hoitaneiden vanhempien työelämäosallisuus,
- vieraskielisten asiakkaiden tukeminen työelämään siirtymiseksi ja työelämässä,
- vieraskielisten asiakkaiden tukeminen peruspalveluissa ja
- vieraskielisten kielellinen tuki.

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

3. Maahanmuuttaneiden toimiva arki Suomessa: työ, osaaminen ja osallisuus (ESR+)

- **Kumppanina kotoutumisessa** -koordinaatiohanke on toteuttanut teeman sisältöosioihin liittyen kolme selvitystä, joiden tarkoituksena on mm. ollut tuottaa tietoa rahoitushakuja ja rahoitettavia hankkeita varten. Nämä ovat [Selvitys arabian-, darin-, somalin- ja soraninkielisten miesten näkemyksistä elämästä Suomessa](#), [Selvitys vieraskielisistä aikuisista ammatillisessa koulutuksessa](#) ja [Selvitys maahanmuuttaneiden osallistamisesta](#).
- Selvitysten tuloksia on esitelty Kumppanina kotoutumisessa -hankkeen järjestämissä webinaareissa ja muissa tilaisuuksissa. Tilaisuuksien muina aiheina on ollut mm. yhteiskunnan vastaanottavuus. Niissä on ollut yhteensä n. 1270 osallistujaa.

3. Maahanmuuttaneiden toimiva arki Suomessa: työ, osaaminen ja osallisuus (ESR+)

Kotona lapsia hoitavien vanhempien työelämäosallisuus (et. 4.3.), hakuun tuli 10 hankekokonaisuutta, joista toteutukseen valittiin kuusi hankekokonaisuutta, yhteensä: 1 949 317 €:

- ✓ Hankkeissa kehitetään toimintaa, jolla saadaan kotona lapsia hoitavia vanhempia kotoutumista, koulutusta, työllistymistä ja arjen hallintaa edistävien palvelujen piiriin. Lisäksi hankkeissa voidaan kehittää tasa-arvoa, naisten terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja toimijuutta vahvistavia ja edistäviä toimintamalleja ja työmenetelmiä.
- ✓ Haasteena sisältöosion hankkeissa on ollut kohderyhmän tavoittaminen. Kumppanina kotoutumisessa -hanke on järjestänyt sisältöosion hankkeille viisi verkostoitumistapaamista, joissa mm. tätä haastetta on käsitelty.

3. Maahanmuuttaneiden toimiva arki Suomessa: työ, osaaminen ja osallisuus (ESR+)

Vieraskielisten asiakkaiden tukeminen työelämää siirtymiseksi ja työelämässä (et 4.1.), hakuun tuli 14 hankekokonaisuutta, joista toteutukseen valittiin neljä hankekokonaisuutta, yhteensä: 1 611 203 €:

- ✓ Tammi-huhtikuussa 2024 käynnistyneissä hankkeissa tavoitteena on työllistymistä tukevien moniammatillisten toiminta- ja yhteistyömallien kehittäminen työllisyyspalveluiden sisällä ja eri hallinnonalojen välillä vieraskielisten asiakkaiden ohjaamiseksi työhön ja koulutukseen oikea-aikaisesti ja asiakaslähtöisyyteen perustuen.
- ✓ Kumppanina kotoutumisessa -hanke on järjestänyt sisältöosion hankkeille kaksi verkostoitumistapaamista, joissa oli yhteensä 16 osallistumiskertaa. Lisäksi yksi tapaaminen järjestettiin yhdessä kotona lapsia hoitavien vanhempien työelämäosallisuus-hankkeiden kanssa.

3. Maahanmuuttaneiden toimiva arki Suomessa: työ, osaaminen ja osallisuus (ESR+)

Vieraskielisten kielellinen tuki (et. 4.2.) (neuvottelut osin kesken, hankkeet aloittavat 2025 alussa), hakuun tuli 25 hankekokonaisuutta, joista neuvotteluihin kuusi hankekokonaisuutta yhteensä 3 M€:

- ✓ Huhtikuun 2024 alussa päättyneessä haussa tavoitteena oli kehittää koulutusjärjestelmän eri asteilla ja koulutusmuodoissa toimivien koulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen kykyä tarjota vieraskielisille oppijoille riittävää kielellistä tukea koko koulutuspolun aikana eli kaikilla koulutusasteilla, varhaiskasvatuksesta aina korkea-asteelle saakka.
- ✓ Hankkeiden kehittämistoiminnassa vahvistetaan opetus- ja muun henkilöstön osaamista koulutuksen avulla. Kumppanina kotoutumisessa- hanke järjesti talven ja kevään 2024 aikana hankehakuun liittyen kaksi webinaaria, joiden tarkoituksena oli tuoda mahdollisia hankehakijoita yhteen. Näissä webinaareissa oli yhteensä 227 osallistujaa.

4. Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittäminen ja hyvinvoinnin edistäminen kohti yhdenvertaisuutta (ESR+)

- Valtakunnalliseen teemaan Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittäminen ja hyvinvoinnin edistäminen kohti yhdenvertaisuutta on varattu yhteensä 23 M€, ja sen läpileikkaavana toimintatapana on arjen yhteistyön syventäminen eri toimijoiden ja hallinnonalojen kesken.
- Teeman koordinaatiohankkeena toimii: **Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaatio (SOS-Lapsikyläsäätiö sr., Nuorten Akatemia ry. ja Opetushallitus)**

4. Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittäminen ja hyvinvoinnin edistäminen kohti yhdenvertaisuutta (ESR+)

Valtakunnalliset pilotti- ja kehittämishankkeet keskittyvät seuraaviin teemoihin:

- **Haavoittuvassa asemassa olevien lasten, nuorten ja perheiden tunnistaminen ja arjessa tukeminen** torjumalla ylisukupolvista syrjäytymistä ja oppimiseroja erityisesti työmarkkinoiden ulkopuolella olevia, vähävaraisia tai muutoin vaikeassa asemassa olevia perheitä ja niissä asuvia lapsia, nuoria ja vanhempia aktiivisesti tukemalla ja kannustamalla.
- **Lasten, nuorten ja heidän vanhempiensa kanssa työskentelevien eri alojen ammattilaisten osaamisen vahvistaminen kehittämällä** toimintakulttuureja ja –käytäntöjä lasten, nuorten ja perheiden pärjäävyyttä ja osallisuutta edistäviksi sekä vahvistamalla voimavaraistavan ohjauksen ja tuen osaamista varhaiskasvatuksessa, kaikilla koulutusasteilla ja siirtymä-/nivelvaiheissa.
- **Lasten, nuorten ja heidän vanhempiensa tukeminen aktiiviseen ja yhdenvertaiseen osallistumiseen** kulttuuri- ja liikuntapalveluihin sekä ohjattuun vapaa-ajan toimintaan

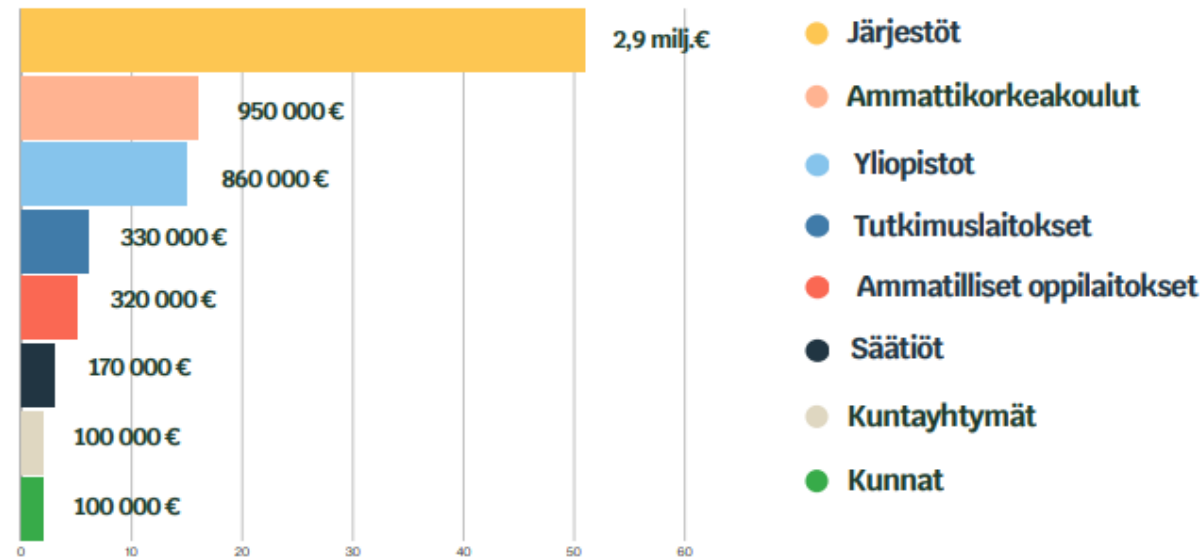
4. Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittäminen ja hyvinvoinnin edistäminen kohti yhdenvertaisuutta (ESR+)

- ✓ Teeman ensimmäinen rahoitushaku oli auki 5.10.-4.12.2023. Hankehaku kohdistui valtakunnallisiin kehittämishankkeisiin, joilla parannetaan lasten, nuorten ja perheiden yhdenvertaisuutta, sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia merkitykselliseen elämään sekä aktiivista osallisuutta yhteiskunnassa.
- ✓ Hankkeiden lopullisina hyödyn saajina ovat lapset, nuoret ja perheet, mutta kohderyhmänä heidän elämäänsä ja elinpiiriinsä vaikuttavat ammattilaiset.
- ✓ Hankehakuun saapui 147 hakemusta (57 hankekokonaisuutta). Yleiset hakukriteerit täyttäviä hankekokonaisuuksia oli yhteensä 38, joista 12 on valittu rahoitettavaksi. Ensimmäiset teeman hankkeet käynnistyivät 1.8.2024.
- ✓ Hankkeita toteutetaan valtakunnallisesti kaikkien hyvinvointialueiden alueilla Kanta-Hämettä ja Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Eniten toteuttajia ja yhteistyökumppaneita on Uudellamaalla ja Keski-Suomessa. Hyvinvointialueista kaksi on sitoutunut hankkeeseen aiesopimuksin. Hankesuunnitelmien mukaan yhteensä kahdeksan kuntaa on ilmaissut alustavan aikomuksen toimia yhteistyössä yhden tai useamman hankkeen kanssa.

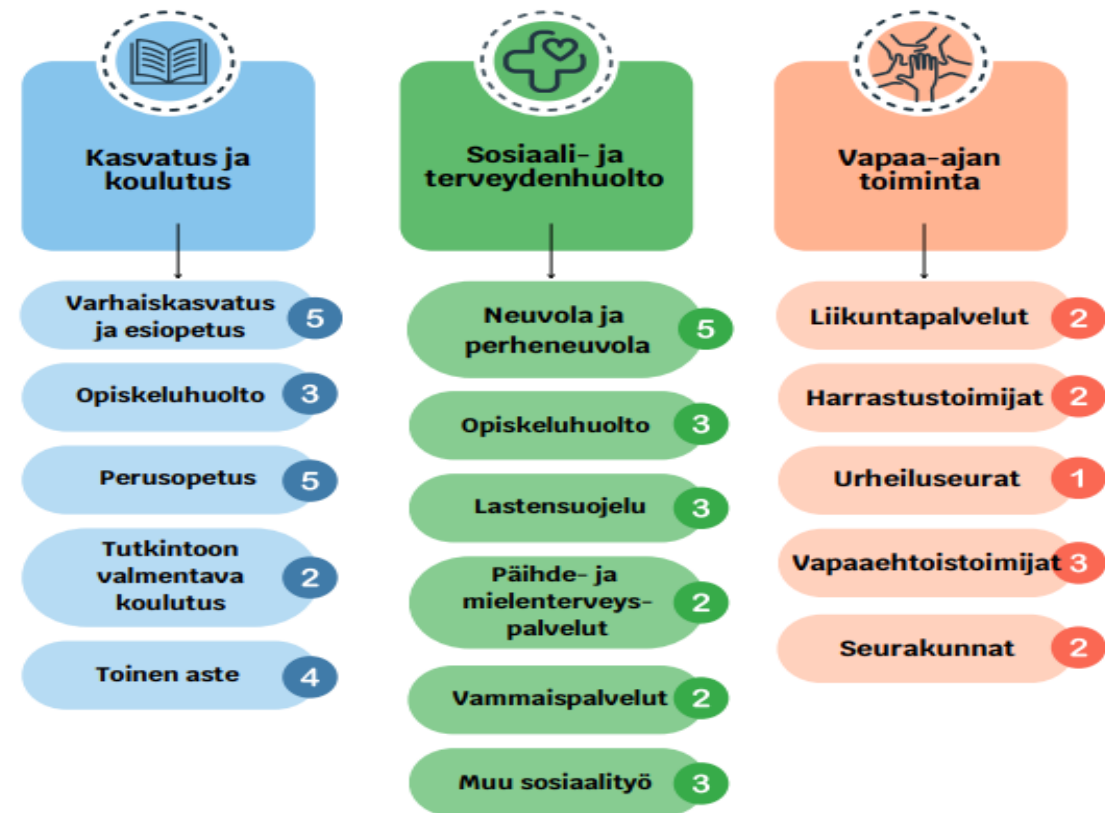
4. Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittäminen ja hyvinvoinnin edistäminen kohti yhdenvertaisuutta (ESR+)

Tähän mennessä hankerahoituksesta suurin osa kohdentuu järjestöille. Seuraavaksi suurimpia rahoituksen saajia olivat ammattikorkeakoulut ja yliopistot.

4. Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittäminen ja hyvinvoinnin edistäminen kohti yhdenvertaisuutta (ESR+)

Hankkeet kohdentavat toimintaa kasvatukseen ja koulutukseen, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä vapaa-ajan toiminnan aloille. Koulutusalan tai palvelumuodon perässä oleva numero tarkoittaa niiden hankekokonaisuuksien määrää, jotka kohdentavat toimia kyseiseen palveluun. Lähes kaikki hankkeet toimivat poikkihallinnollisesti ulottaen kehittämistoimenpiteitä kahdelle tai kolmelle palvelualalle.

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

5. Osallisuuden, sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden ja tuki ja koordinaatio Euroopan sosiaalirahastotyössä (ESR+)

- **Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatio** on yksi Suomen strategisista hankkeista. Sen tehtävänä on lisätä ESR + -ohjelman ja erityisesti erityistavoitteen Yhdenvertaiseen osallisuuteen (4.3) hankkeiden kehittämistyön systemaattisuutta ja vaikuttavuutta sekä tulosten soveltamista uusissa toimintaympäristöissä.
- Koordinaatiohanketta hallinnoi Terveysten- ja hyvinvoinnin laitos THL:n osallisuuden tutkimus ja edistäminen -tiimi.

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

5. Osallisuuden, sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden ja tuki ja koordinaatio Euroopan sosiaalirahastotyössä (ESR+)

- Erityistavoite 4.3 on käynnistynyt koko maassa. 10.10.2024 hankkeita on käynnissä 231 kpl. Hankkeista 83 on yhden toteuttajan hankkeita ja 57 ryhmähankkeita.
- Kansalaisjärjestöt ja ammattikorkeakoulut ovat tämänkin ohjelmakauden aikana aktivoituneet vahvasti hanketoteuttajina. Toteuttajista yli 120 on kansalaisjärjestöjä tai muita 3. sektorin toimijoita, kuten säätiöitä. Oppilaitokset, kuten ammattikorkeakoulut ovat toteuttajina yli 60 hankkeessa. Ohjelmakauden edetessä myös kunnat ja hyvinvointialueet ovat kasvattaneet osuuttaan: kuntia toteuttajina on yli 20 ja hyvinvointialueita 8 hankkeessa.

5. Osallisuuden, sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden ja tuki ja koordinaatio Euroopan sosiaalirahastotyössä (ESR+)

- Suurimpia pääasiallisia kohderyhmiä ovat nuoret, maahanmuuttajat ja ammattilaiset. Myös pitkäaikaistyöttömät, osatyökykyiset sekä päihde- ja mielenterveyskuntoutujat ovat isoja kohderyhmiä. Näiden lisäksi muut toimijat, kuten toiset hankkeet, järjestöt tai kunnat ovat usean hankkeen kohderyhmää.
- Hankkeista noin 84 prosentilla on henkilöasiakkaita ja noin 16 prosenttia hankkeista keskittyy ammattilaisiin ja muihin toimijoihin, mm. kuntien ja järjestöjen toiminnan kehittämiseen.

5. Osallisuuden, sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden ja tuki ja koordinaatio Euroopan sosiaalirahastotyössä (ESR+)

- Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaation tarkastelussa hankkeet on jaettu kuuteen toimenpideluokkaan:
 - 1) Vaikeimmin työllistyvien osallisuuden tukeminen: 69 kpl, 19,5 M€
 - 2) Nuorten osallisuuden, työ- ja toimintakyvyn tukeminen: 34 kpl, 9 M€
 - 3) Syrjintää ja huono-osaisuutta kokevien ryhmien osallisuuden tuki: 49 kpl, 10,7 M€
 - 4) Kansalaistoimijälähtöinen kehittäminen: 19 kpl, 5,3 M€
 - 5) Lasten, nuorten ja perheiden tukeminen ja ylisukupolvisen syrjäytymisen ehkäisy: 57 kpl, 13 M€
 - 6) Sukupuolten tasa-arvon edistäminen: 2 kpl, 0,6 M€

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

5. Osallisuuden, sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden ja tuki ja koordinaatio Euroopan sosiaalirahastotyössä (ESR+)

- Useimmat hankkeet kehittävät heikoimmassa asemassa olevien palveluita. Palveluiden vaikuttavuutta tukevia ratkaisuja tarvitaan, koska asiakkaat saattavat olla vuosia erilaisissa palveluissa saamatta apua, eikä heidän tilanteitaan ei nähdä kokonaisuutena. Tällöin voi syntyä ns. palvelulinko, joka aiheuttaa paitsi inhimillistä kärsimystä yksilölle myös kuormaa kansantaloudelle.
- Näyttää siltä, että erityistavoitteen hankkeet ovat onnistuneet tavoittamaan ihmisiä, joilla on vaikeuksia kiinnittyä koulutus- ja työelämäpoluille erilaisten hyvinvoinnin haasteiden takia.
- Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatio on tukenut hankkeita ratkaisujen kuvaamisessa levitettäviksi toimintamalleiksi. Innokylässä on julkaistu ensimmäiset 4.3-hankeiden toimintamallit: Hyvinvointiresepti, Vertaisohjaajan työpajalla ja Omaks hommaks. (Ks. <https://innokyla.fi/fi/kokonaisuus/yhdenvertaiseen-osallisuuteen-hankkeiden-toimintamallit-esr-43/toimintamallit>)

h) mahdollistavien edellytysten täyttymistä ja niiden soveltamista koko ohjelmakauden ajan

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

Horisontaaliset:

1. Julkisten hankintamarkkinoiden tehokkaat seurantamekanismit
 - Lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista on muutettu [4.6.2021](#)
 - Lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta on muutettu [21.8.2020](#)
2. Välineet ja valmiudet valtioneukisääntöjen soveltamiseksi tehokkaasti
3. Perusoikeuskirjan tehokas soveltaminen ja täytäntöönpano
4. YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen täytäntöönpano ja soveltaminen neuvoston päätöksen 2010/48/EY mukaisesti
 - Seurantaraportti: YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimuksen kansallinen toimintaohjelma [\(2020–2023\)](#)
 - YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimuksen kansallisen toimintaohjelman voimassaoloa jatkettiin vuodelle 2024 uuden ohjelman voimaantuloon saakka. Uusi toimintaohjelma on hyväksytty Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunnassa 13.9.2024
 - Lakia liikenteen palveluista on muutettu [14.1.2022](#)

Seurantamenettelyt

Perusoikeuskirjan tehokas soveltaminen ja täytäntöönpano ja YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen täytäntöönpano ja soveltaminen neuvoston päätöksen 2010/48/EY mukaisesti

- Tietolähteet:
 - Hankkeiden valintamenettely – yleisten valintaperusteiden mukaisuus
 - HVO Ohjaus- ja valvontakäyntien raportit ja tarkastuslistat
 - Tiedot eduskunnan oikeusasiamieheltä ja yhdenvertaisuusvaltuutetulta mahdollisista kanteluista, ratkaisuista tai valvontatoimenpiteistä
- Raportointi- ja seurantajärjestely
 - Mahdollisia esille tulleita poikkeamia käsitellään asiantuntijaorganisaatio ihmisoikeuskeskuksen kanssa
 - Seurantakomitean sihteeristö esittelee raportin mahdollisista poikkeamista seurantakomitealle puolivuositain
 - Poikkeamien käsittelyssä noudatetaan kansallista lainsäädäntöä
- Havainnot
 - Ei havaintoja, jotka liittyvät Uudistuva ja osaava Suomi –ohjelman toimeenpanoon.

1.1. Kansallisen tai alueellisen älykkään erikoistumisen strategian hyvä hallinto

- Toimitettu SFC2021-järjestelmässä 27.6.2023, hyväksytty komissiossa 18.7.2023
- Maakuntien älykkään erikoistumisen strategiat ovat voimassa 2025 asti
- Valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoitusta vuosina 2024–2030 (1092/2022) koskevan lain mukaisesti valtioneuvosto hyväksyy kerran vaalikaudessa tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksen käyttöä koskevan suunnitelman
- Monivuotiseen suunnitelmaan sisältyy kuvaus tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiojärjestelmän nykytilasta, järjestelmää koskevat tavoitteet sekä T&K-rahoituksen päälinjaukset
- Varsinaiset rahoituksen kohdennukset tehdään osana normaalia talousarvioprosessia
- Valtioneuvosto hyväksyi [suunnitelman](#) yleisistunnossaan 13.6.2024

2.1. Strateginen toimintakehys asuin- ja muiden rakennusten energiatehokkuutta parantavan peruskorjauksen tukemiseksi sekä energia-alan hallinnointi

- Pitkän aikavälin korjausrakentamisen [strategia](#) 2020-2050 edelleen voimassa
- Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan päivitetty suunnitelma ([KAISU](#)) julkaistu 2.6.2022
- Uusi [ilmastolaki](#) tullut voimaan 1.7.2022
- Suomi lähetti 28.6.2024 kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelmansa (NECP) [päivityksen](#) Euroopan komissiolle
 - Suunnitelmassa esitetään päätettyjen politiikkatoimien vaikutus kasvihuonekaasupäästöjen, uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden arvioituun kehityskulkuun vuoteen 2040 asti. Lisäksi suunnitelmassa kuvataan politiikkatoimien vaikutuksia muun muassa energiajärjestelmään, kasvihuonekaasupäästöihin ja nielujen aikaansaamiin poistumiin

2.2. Katastrofiriskien tehokas hallintajärjestelmä

- Toimitettu SFC2021-järjestelmässä 27.6.2023, hyväksytty komissiossa 18.7.2023
- Kansallinen ja 18 alueellista riskiarviota laadittu v. 2023
- Nykyinen, edelleen voimassa oleva [Yhteiskunnan turvallisuusstrategia](#) on vuodelta 2017. Uudistetun strategian [lausuntokierros](#) päättyi 9.9.2024. Uusi versio on tarkoitus hyväksyä valtioneuvoston periaatepäätöksenä loppuvuodesta 2024
- [Kansallinen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma 2030](#) edelleen voimassa (julkaistu 2022)
- Tulvariskien hallintasuunnitelmien 2022-2027 [yhteenveto](#) edelleen voimassa (julkaistu 2021)

2.3. Jätehuollon ajantasainen suunnittelu

- Kierrätyksestä kiertotalouteen: [Valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2027](#) julkaistu 6.4.2022; aliperuste 1: s.15-23, aliperuste 2: s.15-16, aliperuste 3: s.28-64, aliperuste 4: s.21-24
- Vuoteen 2027 ulottuvan valtakunnallisen jätesuunnitelman [vaikutusarviointi](#)
- **Vuonna 2015** kokonaisjättemäärä oli 2 738 000 tonnia (kierrätys 1 111 000; energiana hyödyntäminen 1 312 000; kaatopaikkasijoitus 315 000).
- **Vuonna 2019** kokonaisjättemäärä oli 3 123 000 tonnia (kierrätys 1 357 000; energiana hyödyntäminen 1 735 000; kaatopaikkasijoitus 30 000).
- **Yhdyskuntajätteen laitospasiteettitarpeesta v. 2027** on tehty kaksi eri skenaariota, joissa on otettu huomioon suunnitelmassa esitetyt kierrätystavoitteet.
 - Ensimmäisen jättemääräskenaarion mukaan kokonaisjättemäärä olisi 3 476 000 tonnia (kierrätys 1 981 000; energiana hyödyntäminen 1 460 000; kaatopaikkasijoitus 35 000).
 - Toisen jättemääräskenaarion mukaan kokonaisjättemäärä olisi 3 122 000 tonnia (kierrätys 1 779 000; energiana hyödyntäminen 1 312 000; kaatopaikkasijoitus 31 000)
- **Lisäkapasiteetin tarve** biologiselle käsittelylle olisi max.370 000 tonnia. Muulle kierrätettävälle yhdyskuntajätteelle tarvitaan lisäkäsittelykapasiteettia max.260 000 tonnia. Energiana hyödyntämisen kapasiteettitarve yhdyskuntajätteelle on max.1 500 000 tonnia. Kaatopaikkasijoituksen tarve pysyy noin 30 000 tonnissa, jolloin kaatopaikalle sijoitettaisiin yksi prosentti syntyvästä yhdyskuntajätteestä.

3.1. Kokonaisvaltainen liikennesuunnittelu asianmukaisella tasolla

- Toimitettu SFC2021-järjestelmässä 27.6.2023, hyväksytty komissiossa 18.7.2023
- Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma ([Liikenne12](#)) laadittu vuosille 2021-2032, edelleen voimassa, päivitys vuosille 2025-2036 käynnissä
- Tavoitteena on, että päivitetyistä suunnitelmista tehdään valtioneuvoston päätös ja se annetaan selontekona eduskunnalle joulukuussa 2024
- Liikenneverkon päivitetty strateginen [tilannekuva](#)
- Väyläviraston [investointiohjelma](#) laadittu vuosille 2025-2032
- Maakuntien liikennejärjestelmäsuunnitelmissa kuvattu painopisteet ja kehittämiskohteet vähintään vuoteen 2030 asti
- ELY-keskusten [hankekortit](#) (Pienet alueelliset tieinvestoinnit) laadittu vuosille 2024-2025
- [Liikenneturvallisuusstrategia](#) laadittu vuosille 2022-2026

4.1. Strateginen toimintapoliittinen kehys aktiivista työvoimapolitiikkaa varten 1/2

- Työ- ja elinkeinopalvelut kuntien ja työllisyysalueiden vastuulle 1.1.2025.
 - Kumoutuvat säädökset (kumotaan 1.1.2025)
 - 1) julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki ([916/2012](#));
 - 2) työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annettu laki ([1369/2014](#)).
 - Voimaan tulevat säädökset (pääosin 1.1.2025)
 - 1) laki työvoimapalveluiden järjestämisestä ([380/2023](#));
 - 2) laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä ([381/2023](#));
 - 3) laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain muuttamisesta (382/2023)
- Laki kotouttamisen edistämisestä uudistuu
 - Kumottavat säädökset (kumotaan 31.12.2024)
 - 1) Laki kotoutumisen edistämisestä ([1386/2010](#))
 - Voimaan tulevat säädökset (voimaan 31.12.2024)
 - 1) Laki kotoutumisen edistämisestä ([681/2023](#))

4.1. Strateginen toimintapoliittinen kehys aktiivista työvoimapolitiikkaa varten 2/2

- Aktiivisen työvoimapolitiikan seuranta-, arviointi- ja tarkastelujärjestelyiden osalta muutoksena: VN:n tutkimus- ja selvitystoiminta on hallitusohjelman mukaisesti lopetettu. Muilta osin seuranta ja arviointimenettelyt ovat voimassa.
- Valtioneuvosto päätti Valtakunnallisesta nuorisotyön ja -politiikan ohjelmasta (VANUPO) vuosille 2024-2027 yleisistunnossaan 21.3.2024. Edellinen ohjelma päättynyt 2023. Saatavana sähköisenä julkaisuna: [Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma \(VANUPO\) 2024–2027 – Valto](#)
- Mahdollistava edellytys jäsenvaltion arvion mukaan voimassa. Vuoden 2025 alussa kuitenkin laajasti muutoksia viranomaisiin, palveluihin ja toimintatapoihin.

4.3. Koulutusjärjestelmän strategiset toimintapoliittiset puitteet kaikilla tasoilla

- Pääministeri Orpon hallitusohjelma - Vahva ja välittävä Suomi
 - <https://valtioneuvosto.fi/hallitukset/hallitusohjelma#/>
- Suomen koulutusjärjestelmään tai sitä seuraaviin ja ohjaaviin viranomaisiin ei ole tullut muutoksia
- Jatkuvan oppimisen uudistus jatkuu yli hallituskauden
 - Lisätietoa: <https://okm.fi/jatkuva-oppiminen>

4.4. Kansallinen strateginen sosiaalista osallisuutta ja köyhyyden vähentämistä koskeva toimintapoliittinen kehys

- Uusi tasa-arvo –ohjelma vuosille 2024–2027 on valmistelussa. Julkinen lausuntokierros ohjelmaluonnoksesta on päättynyt 10.10.2024. Luonnos ja luonnokseen annetut lausunnot ovat saatavilla sähköisesti julkishallinnon lausuntopalvelusta: [Lausuntopyyntö ja lausunnot](#)
- YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimuksen kansallisen toimintaohjelman 2020 - 2023 voimassaoloa jatkettiin uuden ohjelman voimaantuloon saakka. Uusi toimintaohjelma on hyväksytty Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunnassa 13.9.2024

**i) tilanteen mukaan edistymistä
julkisten laitosten, kumppaneiden ja
tuensaajien hallinnollisten valmiuksien
kehittämisessä**

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

Hallintoviranomaisen ohjaus- ja koulutussuunnitelma: käynnistämisvaiheen koulutukset

Teema	Koulutuksen aihe	Ajankohta	Toteu- -tunut
Ohjelman tavoitteet ja sisältö	EAKR	2021	x
	ESR+	2021	x
	JTF	2021–22	x
	Yritystuet	2021	x
	Seuranta ja indikaattorit	2021	x
	Viestintä	2021	x
EURA2021	Yleisesittely	2021	x
	Osallistujaseuranta ja seurantaraportit	2021	x
	Hakuilmoitukset ja hakemukset	2022	x
	Hakemuksen viranomaiskäsittely	2021	x
	Valtuudet ja määrärahat	2021	x
	Rahaprosessien hallinnointi		

Teema	Koulutuksen aihe	Ajankohta	Toteu- -tunut
Lainsäädäntö	EU-sääntely	2021	x
	Toimeenpanolaki ja -asetus	2021	x
	Rahoituslaki ja -asetus	2021	x
	Tukikelpoisuusasetus	2021	x
	Yritystukilaki ja -asetus	2021	x
	Valtiontuki ja de minimis	2021	x
Hallinto- ja valvontajärjestelmä	HVJ-kuvaukset	2021–22	x
	Riskienhallinta ja petoksantorjunta	2021	x
	Valintamenettelyt	2021	x
	Yksinkertaistetut kustannusmallit	2021–22	x
Horisontaaliset periaatteet	DNSH ja Kestävä kehitys	2022	x
	EU:n perusoikeuskirja	2022	x
	YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimus ja sen kansallinen toimintaohjelma	2022	x

HVO:n Ohjaus- ja koulutussuunnitelman mukainen taulukko toimeenpanovaiheen toteutuneista koulutuksista (1.11.2024 mennessä)

Teema	Koulutuksen aihe	Ajankohta	Toteutunut
Ohjelman toteutus	Seuranta ja indikaattorit	3/2023	x
	Viestintä	5/2023	x
	Hankkeiden seuranta (aamukahvitilaisuus)	10/2024	x
EURA2021	Hakemuksen käsittelyprosessi ja päätösvalmistelu	1/2023	x
	Hankkeisiin osallistuvia henkilöitä koskevat prosessit	5/2023	x
	Ryhmähankkeet	6/2023	x
	Kertakorvauskustannusmallin maksatushakemukset ja päätökset	6/2023	x
	Oikaisuvaatimukset ja niiden johdosta tehtävät päätökset	6/2023	x
	Tuen maksaminen	11/2023	x
	Tuen maksaminen, jatkokoulutus palkkamalleista	2/2024	x
	Muutoshakemukset ja muutospäätökset	2/2024	x
	Paikan päällä tehtävät varmennukset	2025	
	Seurantaraportointi	2025	
	Jatkotoimenpiteet	2025	

Teema	Koulutuksen aihe	Ajankohta	Toteutunut
Hallinto- ja valvontajärjestelmä	Hankkeiden valintamenettelyt	4/2023	x
	Eettiset normit ja petoksentorjunta (kolmeosainen koulutussarja)	10 ja 11/2023 ja 2/2024	x
	Riskiperusteinen menojen varmentaminen (aamukahvitilaisuus)	10/2024	x
	Paikan päällä tehtävät varmennukset	2025	
Horisontaaliset periaatteet	Sukupuolten tasa-arvo	10/2023 ja 3/2024	x
	Itämeristrategia	1/2024	x

Euroopan unionin osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Tuen hakijoiden ja saajien hallinnollisten valmiuksien kehittamisestä vastaavat välittävät toimielimet

- Välittävät toimielimet kuvaavat hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvauksessaan, miten tarjoavat tuen hakijoille ja saajille koulutusta ja neuvontaa
- Tuen hakijoiden ja saajien valmiuksia hankehallintoon kehitetään mm. välittävän toimielimen järjestämissä:
 - Hakuilmoitukseen liittyvissä hakuinfoissa
 - Koulutuksissa
 - Hankkeiden aloituspalavereissa

j) tietoja, jotka tapauksen mukaan koskevat ohjelmasta InvestEU-ohjelmaan 14 artiklan mukaisesti osoitettavan rahoitusosuuden tai 26 artiklan mukaisesti tapahtuvan määrärahojen siirron täytäntöönpanoa.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

Kestävyystakaus-lainatakausohjelma Suomen InvestEU- jäsenvaltiokohtaisessa osiossa

- Ohjelmaan on osoitettu kahden prosentin osuus Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) rahoituksesta.
- Maksuaikataulu 2021-2027:
- TEM ja YM rahoittavat yhteisesti ohjelmaa EAKR-osuuden lisäksi.
- Suomen valtio rahoittaa jäsenvaltiokohtaista osiota yhteensä 100 miljoonalla eurolla.
- Osan riskistä kantavat Euroopan investointipankkiryhmä (EIP) ja välittäjinä toimivat rahoituslaitokset.
- Panostuksella tavoitellaan 7-kertaista vipuvaikutusta, eli ohjelma mahdollistaisi 700 miljoonan euron kokonaislainoituksen pk-yrityksille ja asunto-osakeyhtiöille.

2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
17 689 916	6 940 542	6 940 542	19 909 667	19 909 667	19 909 666	91 300 000

EAKR-osuus

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

EU:n komissio Suomen sopimuskumppanina raportoi vuosittain ohjelman edistymisestä. Ohjelman raportista tilanteesta 31.12.2023:

InvestEU Annual Report_MS-Compartment

II. Financial Reporting - MS Compartment: FI

As at 31/12/2023

Reference to the relevant Article of the CA	Reporting Financial Data	TOTAL
Annex 1.2	Amounts paid by the MS for the provisioning of the of the Common Provisioning Fund (CPF)*	€6.940.542,00
17.2.g)	Level of actual provisioning under the CPF MS compartment (including contribution from shared management funds, i.e. ERDF)	€24.630.458,00
17.2.f)	Treasury gains from the provisioned amounts	€869.140,56
17.2.g)	The outstanding guarantee covered by the MS contribution**	€100.000.000,00

* Cumulative, based on the Contribution Agreement schedule payments

** Including EUR 8,700,000 from back-to-back guarantee

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Ohjelman edistyminen (6/2024)

- Suomen ohjelmassa on kevään 2024 aikana otettu käyttöön Euroopan investointirahaston (EIR) Sustainability guarantee -rahoitustuote eli kestävyystakaus, joka välitetään Suomessa markkinoille rahoituslaitosten kautta.
- Lainatakausohjelman tarkoituksena vauhdittaa ilmaston ja ympäristön kannalta kestäviä investointeja.
- **Suomen** InvestEU-ohjelmassa **jäsenvaltiokohtaisen osion** kautta rahoitusta välittävät:
 - Aktia, Danske Bank, Nordea, Oma Säästöpankki, OP Ryhmä ja POP Pankki
- Lisäksi Suomen InvestEU-ohjelmassa EU-osion kautta:
 - Ålandsbanken ja Finnvera

Lisätietoa Suomen InvestEU-ohjelmasta ja kestävyystakauksen toimeenpanosta rakennerahastot.fi-sivustolla: <https://rakennerahastot.fi/investeu-rahoitusvaline>

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

ESR+ Aineellinen apu

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

ESR+ Aineellista puutetta torjuva Suomi (S0m)

Edistymistilanne

TL	Nimi	Ohjelman rahoituskehys	Suunniteltu sidottu rahoitus	Osuus kehyksestä	Maksettu	Maksettu kehyksestä	Hankkeita
TL6	Aineellista puutetta torjuva Suomi	33 593 051 €	13 645 553 €	40,62 %	3 341 865 €	9,9 %	11

Tulosindikaattorit

ID	Nimi	Yksikkö	Tavoite2029	Suunniteltu 22.10.2024	Osuus tavoitteesta	Osuus osallistujista
EMCR19	Arvoseteleistä tai korteista hyötyvien lukumäärä	hlö	631 867	519 744	82,3 %	
	alle 18-vuotiaiden lasten lukumäärä	hlö		112 308		21,6 %
	18-29 vuotiaiden nuorten lukumäärä	hlö		99 365		19,1 %
	Vähintään 65-vuotiaiden loppukäyttäjien lukumäärä	hlö		84 950		16,3 %
	Arvio seuraavien ryhmien määristä:					
	Naisten lukumäärä	hlö		281 887		54,2 %
	Vammaisten loppukäyttäjien lukumäärä	hlö		8 845		1,7 %
	Kolmansien maiden kansalaisten lukumäärä	hlö		20 321		3,9 %
	Ulkomaalaistaustaisten ja vähemmistöihin kuuluvien (myös marginalisoituneet yhteisöt kuten romanikansa) loppukäyttäjien lukumäärä	hlö		64 102		12,3 %
	Asunnottomien tai asuntomarkkinoilta syrjäytyneiden loppukäyttäjien lukumäärä	hlö		7 169		1,4 %

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Aineellisen avun toimeenpanotilanne

- Ensimmäisen hankehaun hankkeen käynnistyivät syksyllä 2023 pääosin hankesuunnitelmien mukaisesti
- Ensimmäisessä hankehaussa hyväksytyt hankkeet jatkuvat pääosin vuoden 2025 loppupuolelle.
- Toinen hankehaku on toteutettu alkuvuonna 2024, uudet hyväksytyt hankkeet ovat käynnistymässä loppuvuonna 2024.
- Ruokavirasto järjestää jokaiselle hankkeelle aloituskokouksen. Aloituskokouksessa korostetaan hankkeiden moitteetonta varainhoitoa, petosten nollatoleranssia, viestinnän vaatimuksia ja EU-rahoituksen näkyvyyttä sekä muita tärkeitä asioita.
- Ruokavirasto on laatinut juridiset mallisopimukset, kuten hanketoteuttajan ja korttitoimittajan välisen tilaussopimukset. Vain lupajärjestelyssä mukana olevat korttitoimittajat voivat allekirjoittaa tilaussopimuksen.
- Ensimmäiset korttitoimitukset toteutuneet alkusyksystä 2023 alkaen.
- Hankkeiden liitännäistoimien toteuttaminen on käynnissä.
- Hanketoteuttajia on valtakunnallisesti koko Suomessa.

Toimeenpanoon liittyviä haasteita

- Aineellisen avun edunsaajan anonymiteettivaatimus aiheutti haasteita jo suunniteltaessa hankkeiden maksukortin luovuttamiseen liittyviä vaiheita, ja nämä suunnitteluvaiheissa tiedostetut riskit ovat osin realisoituneet. Toki avunsaajien tasa-arvoinen kohtelu mahdollistuu yksinkertaisesti, kun henkilötietoja ei kerätä, eikä avunsaajien tulo- ja varallisuustietoja tarkisteta.
- Anonymiteettiin liittyviä maksukorttien väärinkäytöstilanteita on ilmennyt, mutta ennakoitua vähemmän. Niitä on selvitetty Ruokavirastossa ja hanketoteuttaja on vienyt yhden väärinkäytöstilanteen myös poliisitutkintaan.
- Anonymiteettivaatimukset otetaan huomioon arvioitaessa hankehakemuksia, kun tarkistetaan hankehakijoiden resursseja ja osaamista toteuttaa hankesuunnitelman mukaista toimintaa.
- Parhaillaan tehdään jäsenneltyä selvitystä (survey). Aikataulu on tiukka ja aiheuttaa osalle hanketoteuttajia haasteita. Osa hankkeista hyödyntää vapaaehtoisia, joka aiheuttaa haasteita haastattelujen toteuttamisessa. Toteutettavien haastattelujen määrä on melko suuri.

Aineellisen avun viestinnän periaatteet

ESR+ aineellisen avun viestintä perustuu valtionhallinnon viestintäsuosituksessa¹ määriteltyihin arvoihin jotka ovat avoimuus, luotettavuus, tasapuolisuus, ymmärrettävyys, vuorovaikutteisuus ja palveluhenkisyys.

Viestinnässä käytetään monipuolisesti erilaisia viestintäkanavia sekä ilmaisutapoja, jotka ottavat huomioon kohderyhmän ja tavoitteen. Viestinnän on oltava alueellisesti kattavaa, ymmärrettävää ja todenmukaista sekä annettava realistinen kuva Euroopan sosiaalirahasto plussasta (ESR+) myönnettävän aineellisen avun toimeenpanosta ja toimeenpanoon liittyvistä tilanteista. Kansalaisilla, yhteisöillä ja yrityksillä on oltava yhdenvertainen mahdollisuus muodostaa kokonaiskuva viranomaisen toiminnasta ja tilanteesta.

ESR+ aineellisesta avusta ja liitännäistoimista tiedotetaan kohderyhmille verkkoviestinnän, ilmoitustaulujen tai henkilökohtaisen palvelun avulla. Tavoitteena on edistää sitä, että apu saavuttaa heidät, joiden avun tarve on akuutein ja suurin.

Aineellisen avun viestinnässä varaudutaan myös vaativaan viestintään. Viestintäympäristö voi olla vaativa aineellisen avun uuden toimintamallin takia sekä toimintamalliin sisältyvistä riskeistä väärinkäytösriskeistä johtuen.

Julkisuudessa esiintyneet merkitykselliset virheelliset tiedot korjataan viipymättä. Oikean viranomaistiedon löydettävyys pyritään varmistamaan

¹Valtioneuvoston kanslia. Valtiohallinnon viestintäsuositus. 2023. saatavana sähköisenä julkaisuna: https://valtioneuvosto.fi/valtionhallinnon-viestintasuositus#

Viestintätoimenpiteitä 2024

- Ruokavirasto on laatinut hankeohjeen, järjestää säännöllisiä hanketapaamisia kaikkien hanketoteuttajien kesken sekä muita infotilaisuuksia tarpeen mukaan. Tapaamiset toteutetaan videokokouksina.
- Hakutiedote 26.1.2024 toisesta hankehausta on saatavana sähköisenä julkaisuna:
<https://www.ruokavirasto.fi/tuet/uutiset/ruokavirasto-avaa-aineellisen-avun-toisen-hankehaun-26.1.2024/>
- Tiedote aineellisen avun toisen hakukierroksen hanketoteuttajista:
<https://www.ruokavirasto.fi/tuet/elintarvikkeet/aineellinen-apu-esr/hanketoimijat/> (22.7.2024)
- Linkit verkkoviestintään
www.rakennerahastot.fi/aineellinen-apu-esr-rahastosta
<http://www.ruokavirasto.fi/aineellinenapu>
- Aineellisen avun julisteet (A3) painettuna ja sähköisenä: suomi, ruotsi, englantia, venäjä, saame ja ukraina.
- Hanketoteuttajien toimipisteet kartalla
<https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1IhSq-Zs6UR-8ridJPacu7-LOUiBHod4&ll=64.64857573898388%2C26.105188531250008&z=5> (tilanne 22.8.2024)

Esimerkkejä yhteisistä käytettävistä visuaalisista elementeistä

Maksukorteissa käytettävä visuaalinen ilme

A3 kokoinen juliste hankkeille

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet